



NEWS

www.revell.de



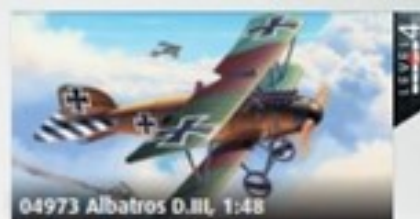
NEW PARTS

03328

T-55A/AM with KMT-6/EMT-5, 1:72

LEVEL 4

Kies uw volgende project:



16e JAARGANG NUMMER 81
MEI-JULI '20

Losse verkoop
€ 8,40

Nederlands  Belgisch

Modelbouw MAGAZINE

1/72 • 1/35 • 1/48 • Anderen



UM 1/48
FIRE ENGINE



TAMIYA
1/35 KRUPP
Protze in
diorama

VOLLEDIG
GEBOUWD: TIPS
EN TRUCS
ARTIKELLEN



ZVEZDA 1/48
YAK-3

Tientallen
nieuwe kits
besproken!



Modelcollect 1/35

E-75 TIGER III



Revell 1/35 Dingo 2
Patsl



Revell 1/32
SH-14D
Lynx



VOLLEDIG
GEBOUWD: TIPS
EN TRUCS
ARTIKELLEN

Verder: Airfix 1/35 Jackson M36, Kitreviews en meer

Kits Update: Revell

Door: Sten Woymans

REVELL MODEL 1940

Schaal: 1/72 Kibn. 03294
Onderwerp: De legendaire 1-4 spoor-
tank ontworpen met zijn 7.500-kanon vóór
Duitse tank uit de Tweede Wereldoorlog van
een dorraatende 4-wielers tank
"Krupp" en "Henschel" op het
Krupp-4-wielers Assolator vert 3.
1-7. OPINIE: Van origine een Maister kit



*Bemiddelde Assolator vert 3. OPINIE:
Revell maakte deze kit voor het eerst in
2008, die was toen compact nieuw
geconstrueerd kit, nu is er de heruitgave
met andere
markering.



**REVELL
SPZ MARDER 1A3**
Schaal: 1/72 Kibn. 03298
Onderwerp: Het moderne Infanterie
geschutvoertuig Marder van de
Gedwongen 144-gemiddelde, daarna
vóór en nu nog vele varianten. Details:
Aanwezige reproduce van de spijle
vervalschrift "Krupp" toren "Bemid-
de" tank "Krupp" motoren "Krupp".



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



**REVELL
JAGDPANTHER SD.KFZ.173**
Schaal: 1/72 Kibn. 03297
Onderwerp: De jagdpanther is afgeleid van de legerwagen
de Panzerkampfwagen V Panther en leest
superior aan alle geallieerde vóór die in
1945 werd afgevoerd. Details:
Aanwezige reproduce van de spijle
vervalschrift "Krupp" toren "Bemid-
de" tank "Krupp" motoren "Krupp".



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



**REVELL EUROFIGHTER
TYPHOON "BAION SPYRIT"**
Schaal: 1/48 Kibn. 03848
Onderwerp: Tactical Air Force Wing 12 vóór
de in 2019 zijn 10de verjaari-
dag met speciale
markering van een
van zijn Euro-
fighter met zijn
M1-jet
toer.



*Bouwen eenvoudig: 22 *Kilngte 33cm *
Bouweniveau 3 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: De kit ontworpen uit 2008
stamma Eurofighter, die Revell nu
in 2019 als speciale uitbreiding, kun je nu
maken in de door speciale uitbreiding
van de kit uit zijn een van de Duitse
luchtmacht.



REVELL A-10C THUNDERBOLT II
Onderwerp: De A-10C Thunderbolt II is een
opnieuw en zeer krachtig vliegtuig met
in gebruik aan te zien, met zijn
vliegtuig is een 30 mm, vóór, vóór,
Selling-toren. De A-10C is de
"Thunderbolt II" vóór de
"Thunderbolt II" vóór de
"Thunderbolt II" vóór de
"Thunderbolt II" vóór de



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



REVELL BAE HAWK T.1
Schaal: 1/72 Kibn. 04970
Onderwerp: Model van de Hawk T.1, het
wordt door de RAF gebruikt als trainer en als
korte onderschepen. Details:
Aanwezige reproduce van de spijle
vervalschrift "Krupp" toren "Bemid-
de" tank "Krupp" motoren "Krupp".



*Bouwen eenvoudig: 22 *Kilngte 33cm *
Bouweniveau 3 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: De kit ontworpen uit 2008
stamma Eurofighter, die Revell nu
in 2019 als speciale uitbreiding, kun je nu
maken in de door speciale uitbreiding
van de kit uit zijn een van de Duitse
luchtmacht.



**REVELL
VW NEW BEETLE**
Schaal: 1/24 Kibn. 07048
Onderwerp: Het nieuwe model van de VW New
Beetle uit 1987, die met zijn 10de verjaari-
dag met speciale
markering van een
van zijn Euro-
fighter met zijn
M1-jet
toer.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



De A-10 C uitbreiding. Deze A-10C komt
nu met nieuwe details.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



De A-10 C uitbreiding. Deze A-10C komt
nu met nieuwe details.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



De A-10 C uitbreiding. Deze A-10C komt
nu met nieuwe details.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



De A-10 C uitbreiding. Deze A-10C komt
nu met nieuwe details.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



De A-10 C uitbreiding. Deze A-10C komt
nu met nieuwe details.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4

Kits Update: Revell



De A-10 C uitbreiding. Deze A-10C komt
nu met nieuwe details.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



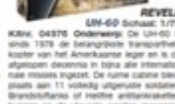
De A-10 C uitbreiding. Deze A-10C komt
nu met nieuwe details.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



De A-10 C uitbreiding. Deze A-10C komt
nu met nieuwe details.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1980 door Revell nieuw uitgegeven
was.



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4



*Bouwen eenvoudig: 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4 *Bemiddelde Assolator vert
10. OPINIE: Dit is een heruitgave van de kit
die in 1987 door Revell nieuw uitgegeven
was, nu voorzien van nieuw
markering. 101 *Kilngte 3,5cm *
Bouweniveau 4

•TAMIYA 1/35 Krupp Protze
1 ton (6x4) Kfz.69 Towing
Truck with 3.7cm Pak
Kitnr. 35259



ARDENNEN JOURNAL '44

(Combat Camera Team on a Ardennes Road).

GESCHIEDENIS PROTZE
De L 2 H 43 en L 2 H 143 "Krupp-Protze" (live-officiële aanduiding) was een 6-wielige 6x4 Duitse vrachtwagen en artilleriestukker geproduceerd tussen 1934 en 1941 en intensief gebruikt in de Tweede Wereldoorlog. Het werd aangedreven door een 4-cilinder 33 pk cc vanaf 1936, 60 pk Krupp M 304-henzinmotor. Het belangrijkste doel van het voertuig was om artillerie te slepen (vooral de Pak 36) en om gemotoriseerde infanterie te vervoeren. Het voertuig werd veelvuldig gebruikt aan het Oostfront, tijdens de Noord-Afrikaanse

campagne en in Frankrijk en Sicilië. De "Krupp-Protze" was een relatief geavanceerd ontwerp. Het brandstofverbruik was relatief hoog (24 liter/100 km op de weg) in vergelijking met de vergelijkbare Opel Blitz 1.5 t vrachtwagen (11,5 liter/100 km, geproduceerd 1938-1942). De totale productie bedroeg ongeveer 7.000 voertuigen. Het succesvolle ontwerp van de Krupp-Protze werd omgezet in verschillende varianten: Kfz.19, telefoonwagen, Kfz.2, personeelsauto -Kfz.68, radiovoertuig -Kfz.69, standaardconfiguratie voor het slepen van de 3,7 cm Pak 36 -Kfz.70, standaard confi-

guratie voor personeelvoertuig -Kfz.81, conventie munieedragers voor Pak-kanon van 3 cm, meestal geleest -Kfz.83, gemotoriseerd voor luchtweerzwaartlicht, meestal geleest -56 Kfz. 247 Auf. A, gepantserde personeelstrager: zeventiende versie, einde 20 gebouwd in 1937, productie ging naar Daimler-Benz, die de Auf boude, 8 vierwielige versie in 1941 en 1942. Soms werden anti-tank (37 mm Pak 36) en anti-lucht (2 cm luchtweerzwaartlicht) wapens direct op de vrachtwagenvloer gemonteerd. Opmerking over het laaivermogen van een troepen-transporter, de Kfz.69 had 2



INHOUD BOUWDOOS

Deze bouwdoos bevat 4 Pantzen-gras gietramen in 4 gestalen colofanzakken. Het decal vel levert men in een aparte zak en

1- HET IDEE EN HET MODEL

ook de zwarte vinyl poly-caps, een stuk draad en een gestant doorzichtig venster komen in afzonderlijke zakjes. De bouwstructuur maken de inhoud compleet. Als extra toeft vind je in de doos ook een Y-gietramen met onderdelen van wapens en uitrusting van een Duits machinegeweersteam (dat was een afzonderlijke Tamiya-kit: nr. 35184), maar deze onderdelen zien er erg geduceerd en "staniel" uit in vergelijking met de huidige geproduceerde figuren en uitrustingen (zoals de bijvoorbeeld van Tristar of Miniart). Bovendien kunnen deze accessoires nog steeds nuttig zijn om het model te vullen. Deze toegevoegde set bevat: 5 helmen, 5 canvas tassen, 5 schoppen in draagassen, geweerpatroonzakken, 2 bajonetten in schede, een verrekijker, een MP40 machinepistool,

gevoeven en open bipods en hun muniebekken e.d. (de set heeft totaal 39 onderdelen).

DE FIGUREN

Verder heb ik voor het diorama een figuramen van gepantserde Duitse soldaten gebruikt van producent 'Stalingrad Miniatures', figuren van producent 'Alpine Miniatures' en twee oude figuren die ik nog had liggen (de cameramannen) waar ik helaas het merk niet meer van weet.

CONSTRUCTIE PROTZE

Je zult in dit artikel niet een volledige bouwconstructie van de Protze tegenkomen omdat ik deze namelijk al eens eerder had gebouwd. Toen ik het model had gebouwd heb ik hem weggezet om er later nog eens wat mee te doen, echter dat kwam er niet



BOVEN: Een foto van de weg in de Ardennen die ik als voorbeeld nam voor mijn diorama.



BOVEN: De Krup Protze (zoals deze gebouwd is uit de doos, zonder extra bewegingen) na behandeling met verf en pigmenten.



BOVEN: Een de gietstuk 3,7cm Pak.



- 2 geweren,
- 2 MP40 muniebekken,
- 10 verpakkingen,
- 10 verpakkingen,
- 3 verpakkingen,
- een kaartmap, 5 mes-kits, 2 MG12 machinegeweren met hun



2- DE VERWERING VAN HET MODEL

BOVEN: De volledige combinatie Krupp Protze KZ 69 en 3,7m FAK, bestaand uit verweer.

van en zo bleef dit model een tijdje 'in de wacht staan' totdat ik inspiratie had om hem in een project te gaan gebruiken (wellicht is dit bij de lezer ook een bekend fenomeen). Die inspiratie kwam pas veel later toen ik op het internet een foto tegenkwam van een scène uit het Ardennen offensief en 'yes', daar kon ik mijn model mooi voor gebruiken!

VERWERING

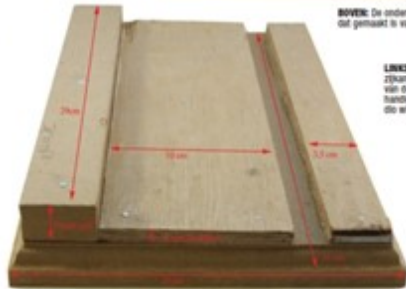
Nu ik dus een idee had voor een diorama en de zin in om een nieuw (diorama)project weer had gevonden kon ik aan de slag gaan. Allereerst heb ik het hele model en het kanon gespoten in de basiskleur Vallejo 70836 (London Grey). Na een droogtijd van 24 uur heb ik het model daarna in een laag matzeta vernis gespoten (AK Interactive Ultra Matte Varnish) ik wil even vermelden dat ik erg tevreden over deze vernis. Het is op acryl basis en het droogt echt super mat op. Na wederom 24 drogen heb ik het voertuig een wash gegeven met Talens olieverf Pruisisch blauw. Dit geeft een mooie kleurtint aan de monotone grijze ondergrond. Vervolgens heb ik weer een laag vernis aangebracht, het model weer 24 uur laten drogen en als laatste laag heb ik het een wash gegeven met Talens 'Kuwe Omber'. Dit geeft een mooie vullende bruine tint. Na weer een droogtijd van 24 uur ben ik het voertuig en het kanon te lijf gegaan met een aantal pigmenten om het zo mooi te verwerpen en voller te maken. Let op: het vullend op het voertuig moet natuurlijk wel overeenkomen met de kleur van de ondergrond waar het op komt te staan, dit is iets waar je van te voren wel goed over moet

nadenken. Voor die bewerking gebruikte ik een mix van Vallejo 73110 (Burnt Umber) en 73113 (Natural Iron Oxide). De kleur van deze pigmentenkleur was bijna hetzelfde als de sardie die ik voor mijn ondergrond heb gebruikt. Na deze bewerkingen was ik klaar want meer heb ik niet gedaan aan het voertuig qua verwerking.

3- DE DIORAMA BASIS VAN MDF PLAAT



BOVEN: De ondergrond waar het diorama dat gemaakt is van MDF plaat.



LINKS: De ondergrond nu van de zijkant af gezien (het vermelding van de geforceerde maten persoonlijk handy als je ook dit wilt maken).



LINKS: De ondergrond met de D40-kleer bewerkt.

RECHTS: De complete afgevoerde Protze, nu met een zonnepaneel.

HET LANDSCHAP

Nu zal ik uitvoering ingaan op het maken van een landschap want daarvoor is dit artikel eigenlijk bedoeld, om zo de (beginneling) modelbouwer een opzetje te geven hoe je met eenvoudige middelen een realistisch landschap kunt maken. Zoals in het begin van dit artikel heb ik mij laten inspireren door een foto van een weggetje ergens in de Ardennen. Veel mensen denken bij het woord 'Ardennen' aan een zwaar beboste omgeving met heel veel dennenbomen. Niets is minder waar. De Ardennen is een uitgestrekt gebied met een grote variatie aan landschap en bebouwing. Als basis voor het diorama heb van een stuk MDF een grondplaat gemaakt. Hier heb ik met mijn bovenfrees gereedschap een sierrand in gefreesd. Opvolgend heb ik van een stuk dunner MDF een tweede plaat gesneden die smaller was als de grondplaat. Deze heb ik doorgezagd en zo op de bodemplaat geflijnd dat er een ruime ondoordringbare vloer ontstond. Hiervoor had ik mijn gedachten een klein beetje of rivierje gepland.

Op het achterste gedeelte van de tweede plaat heb ik wederom een strook MDF geflijnd om zo een verhoging in het landschap te krijgen. Hier heb ik met D40 boetscherk een haveluikje op gemaakt. Na droging heb ik het geheel in een bruine verf geschilderd om zo de ondergrond een mooie bruine onderlaag als basiskleur te geven.

Toen dit goed gedroogd was werd het tijd om het geheel te gaan bedekken. Ik gebruikte hiervoor een mix van tuisaarde en echte Friese klei voor. Dit liet ik nu een paar weken drogen (ja, ik heb een sardie voorraad staan). De volgende bewerking was de ondergrond goed nat te maken met een mix van witte houtlijm en water. Het besta is om dit in gedeeltes te doen en niet in één keer de hele grondplaat nat te maken. Nu kon het natte gedeelte met het grondmengsel worden bevestigd. Ik ging hier mee door totdat het geheel was bedekt. Vervolgens liet ik dit 24 uur drogen en na die droogtijd is de ondergrond mooi egal bedekt met een harde laag grond.



4- DE DIORAMA BASIS BEDEKT MET EEN BRUINE GROUNDLAAG VERF

Opvolgend heb ik met mijn 'Statische gras applicator' de grond bedekt met statisch gras. Door zo'n applicator gaan de graszaden mooi en realistisch omhoog staan. Let op: voordat je het gras aanbrengt weer de gedeeltes nat maken met de houtlijm/water mix. Laat dit goed drogen alvorens verder te gaan. Als je dit niet goed laat drogen, loop je kans dat je het grasglatte lagot maakt en dit is moeilijk te herstellen zonder dat je dat gaat zien. Normaal drybrush ik na het drogen ook het gras om zo een natuurlijker aspect te creëren, ik heb het echter voor dit artikel achterwege gelaten, gewoon om het even simpel te houden.

BOVEN: De ondergrond in de bruine grondlaag aan te zien voor water bevochtiging.

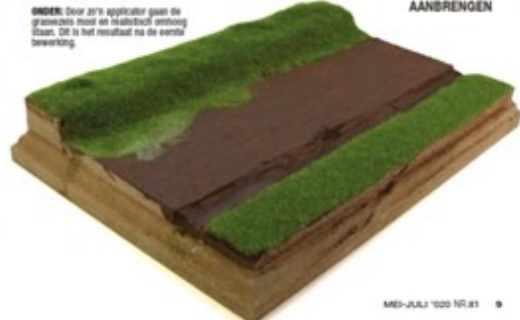


LINKS: de ondergrond wordt bewerkt met statisch gras, aangebracht met de applicator.



5- STATISCH GRAS AANBRENGEN

BOVEN: Door zo'n applicator gaan de grassaden mooi en realistisch omhoog staan. Dit is het resultaat na de eerste bewerking.





WATER IN DE GEUL

Ook in de geul van het landschap had ik aarde gelijmd zoals ik hierboven al heb besproken. Daaroverheen ging later een laagje matje vernis en vervolgens heb ik meerdere lagen Vallejo 24330 'Soil Water' aangebracht. Let op: waarom de tussenliggende vernislaag! Als je het waterproduct op die niet afgeschermd aarde spuit en laat drogen, heb je de kans dat er witte melkachtige vlekken ontstaan. Dit komt door een chemische reactie van de houthout met het waterproduct. Dus voordat je het waterproduct aanbrengt, is het zeer aan te raden om eerst een laag matje vernis aan te brengen. Zo sluit je de onderlaag op en kan het water mooi doorzichtig opdrogen. Breng het waterproduct in dunne lagen aan en laat de goede drogen. Zo bouw je het laagje voor laagje op, totdat je tevreden bent met het resultaat. Langs de waterlijn heb ik hier en daar een paar grasjes ingeboomd en daar de haren van een blokwetter in gelijmd (zo'n kwast waarmee je wanden of plafonds mee kunt witten). Die kunnen door hun uiterlijk goed doorgaan als netvragen. Je moet ze later wel even drogen met een lichte bruin/beige verf want het moet wel echt lijken.

6- ONDERGROND VAN AARDE MENGSEL/GRASPOLLEN



LINKS: Het plaatsen van graspolen op de ondergrond (rechts: detail).

LINKS: De ondergrond bewerkt met aarde. De gronddiepte hiervoor een mix van lichte aarde en echte Friese klei voor.

7- WATER IN DE GEUL



BOVEN: Het aanbrengen van Vallejo 'Soil Water'. Doe dit in meerdere, dunne laagjes en zorg voor een vernislaag op de ondergrond.



BOVEN: Hier zie je het eindresultaat. Let ook op de netvraag (rechts) die gemaakt zijn van de haren van een blokwetter.



BOVEN: De takken zijn nu uit het touw gebouwd.



RECHTS: De opbouw van de boom maakt deze in de tekst te onderscheiden.

BOVEN: Voor de takken van de bomen heb ik verschillende (Tropen) aristata) gebruikt, om tips in met secundairij in het gebouwd op in het uiteinde van de (takjes).



ONDER: Na deze behandeling bestrooi ik de takken met Oregono en daarna spuit ik de hele boom rondom in met haarlak, om zo de Drigo's te bouwen.



LINKS/RECHTS: De bomen zijn geplaatst op de ondergrond. Je kunt ervoor kiezen om de bladeren met een airbrush nog een beetje of anders kleur te geven. Maar het laat ik voor nu even voor wat het is.



8- BOMEN EN BLADEREN

ONDER: De poot van 'Dreestuff World' met de afgestante bladeren.



BOMEN

Nu het water aan het drogen was, had ik tijd om de bomen te maken. Ja die maak ik zelf. Er zijn tegenwoordig erg mooie bomen te koop maar daar haagt een flink prijskaartje aan. Dus wat ik zelf kan maken, maak ik liever zelf. Dat is het mooie van deze hobby: je eigen fantasie is je grensgebied. Voor de boomstammen heb ik de takken van een boom gebruikt. Ik geef je het advies om eens langs de weg, of in een bosje te kijken, er is genoeg te vinden. Voor de takken van de bomen heb ik zeeschuim (Talexy's aristata) gebruikt, in zeldelijk Europa groeit deze plant in het wild en wordt daar al onkruid aangeduid. Het materiaal is te koop in de betere modelbouw-/trainenzaak. Ik heb eerst een stuk tak van ongeveer 13 cm



BOVEN/ONDER: Overzicht foto's van de ondergrond met bladeren en bomen.

afgesneden en daarna met een limm boortje in de tak gaatjes geboord. Ik plaats eerst de kruin van de boom, daarna werk ik rondom naar beneden. Tip: kijk naar echte bomen en zie hoe ongelijk en grillig de takken aan de boom groeien en laat die de inspiratiebron zijn. Het beste is om tak voor tak af het geheel af te werken. Pak een stuk zeeschuim, lijn dit met secondelijm in het gat vast en ga dan zo door om je boom op te bouwen. Als de boom (voor jouw gevoel) klaar is met genoeg takken er op, spuit hem dan in met spuitlijm. Ik gebruik altijd 3M 'Spray Mount'

(de blauwe spuitbus) want deze is kleurvrij. Na deze behandeling bestrooi ik de takken met Oregono en daarna spuit ik de hele boom rondom in met haarlak, om zo de Oregono te fixeren. En klaar is je boom! Je kunt ervoor kiezen om de bladeren met een airbrush nog een beetje of andere kleur te geven. Maar dat laat ik voor nu even voor wat het is, maar die optie is er. Om de bladeren te maken heb ik gebruik gemaakt van een pons van fabrikant 'Green Stuff World' en hier heb ik bruine bladeren mee gepoot. Ik geef je het advies om de bladeren eerst goed te laten



WAAR IS TIE DAN?

Het potje klaverjassen was ruw verstoord door het rinkelen van de telefoon. En ook al stonden er dan geen levens op het spel, toch had die tien minuten aarjtijd niet veel beter gekund. Maar of al die haast nu echt nodig was geweest...

•UM 1/48
Fire Engine PMG-1
Kitnr. 510

BOMEN

Zo'n tien jaar geleden heb ik het boek "Terrain modeling" van Richard Windrow gekocht.

Dat bleek al gauw een onmisbaar naslagwerk bij het maken van mijn diorama's. Het mooiste hoofdstuk van het hele werk is ongetwijfeld dat over bomen. En laat ik daar nu nog nooit echt aan toe zijn gekomen. Maar ja... als vlieguitgever is een boom ook niet echt voor de hand liggend. En toen kwam ik een brandweerauto tegen op één van de planken in de Luchtoort-hobbyshop. Toegegeven, op de

box art staat deze Russische PMG-1 tussen enkele vliegtuigen weergegeven, maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat ik hem niet in een wat meer huis-tuin-en-keuken

terefel zou kunnen plaatsen. Brandweerauto's, katten en hoge bomen zijn best een mooie combinatie toch? En op die manier zou ik eindelijk die grote boom kunnen bouwen.

DE BOUWDOOS

Maar ik ben begonnen met de brandweerauto. De PMG-1 is de brandweerverse van de GAZ AA. Uni Model heeft een heel scala van dat soort vrachtwagens

in zijn assortiment, open laadbak, brandstofwagens en zelfs eenje met een startmechanie voor vliegtuigmotoren. Ook deze bouwdoos deelt een groot gedeelte van zijn onderdelen met die andere doosjes, en wordt aangevuld met een aantal naampjes alleen voor de brandweervertoering. Al het plastic oogt lang niet on aardig, maar het is bij nadere inspectie allemaal een beetje aan de grove kant.

Het lijkt nog het meest op een "limited run" bouwdoos en een beetje ervaring met dat soort doosjes is eigenlijk wel handig om dit tot een goed einde te brengen. Ook de pasvorm laat hier en daar te wensen over, Niks vreselijks, maar zeker geen Tamiya kwaliteit.

Nu is de GAZ AA een in Rusland in licentie gebouwde Ford AA. De brandweerverse van de GAZ AA ziet er altijd exact hetzelfde uit. De Sovjet planeconomie zal daar wel verantwoordelijk voor zijn geweest. Maar de als brandweerauto uitgevoerde Ford, werden door diversen carrosseriebouwers naar de wensen van diverse opdrachtgevers in

werkelijk elke denkbare vorm gemaakt. En ik had op het internet een prachtig exemplaar gezien uit 1931 die in dienst was in Heereveen. Met zijn wat rare hoge dakopbouw lijkt de wagen zo weggeplons uit een van de Harry Potter films! Ik schatte in dat ik de benodigde aanpassingen wel voor elkaar zou krijgen en zette mezelf aan het werk.

ONDER: Het ladder-chassis en de motor.



LINKE: In "bouw" bijna al mijn diorama's staan in Skanburg. Dit geeft me een goed idee waar alles moet komen en hoe groot of klein het geheel moet worden.



ONDER: De PMG-1 waar Uni Model een prachtige weergave in 1/48 van heeft gemaakt.



ONDER: Een foto van B 10907 afgezet op 11.



ONDER: Het eerste wiel ik heb gebouwd is veel slingerender aan de wercijlende tasjes gemaakt. In de bouwdoos zijn het alweer maar een paar.



RECHTS: De overstrappen die het schakelmechanisme worden vermenigvuldigd door struivers afgevoerd.



Door:
Sjon van
der Heiden

VEEBUWING

Het chassis kon zonder aanpassingen worden gebouwd. De cabine moest echter zowel dieper alsook hoger worden gemaakt. Maar het echte werk begon bij de achter opbouw. Ik had geen referenties van de uitvoering die ik op het oog had, dus heb ik op basis van een heel aantal foto's de verbouwing inwacht en met behulp van wat Evergreen plastic, metaalraad en alfoliatype de kasten, banken en beplating gebouwd. Omdat ik toch zoveel mogelijk wilde vasthouden aan de lay-out van het chassis uit de bouwdoos kon ik niet alles letterlijk overnemen van de foto's en heb ik met name aan de achterzijde de boel naar eigen inzicht vormgegeven. Maar zoals reeds gezegd: elke Ford AA brandweerwagen ziet er weer net even anders uit dan de andere, dus deze is geen uitzondering.

KLEUR

Brandweerwagens zijn meestal rood... en glimmend. En afgezien van wat Britse stuntvliegers kon je deze combinatie bij vliegtuigen maar weinig tegen, dus het ordakte me aan ervaring. Ik was er van overtuigd dat als ik de brandweertato gewoon glimmend zou verven, deze er als een stuk speelgoed uit zou gaan zien. Maar wat dan wel gedaan? Eerst dacht ik dat als ik een laatste laag glimmend rood met een dry brush techniek zou aanbrengen over een eerder laag mat rood, dit waarschijnlijk goed zou werken. Maar dat werd een regelrecht drama, en ik zag geen andere uitweg dan alles er weer afschuren. En dat bleek grappig genoeg heel aardig te werken: een aantal lagen matte verf als laatste polijsten met een heel fijn schuurpapierje. Dit gaf het beetje glas waarmee ik op zoek was. Normaal gesproken verdwijnen mijn eventuele kwaststreeken volledig onder alle wasjes en dry brushes die er nog overheen worden aangebracht. Maar omdat de verf door het "polijsten" een beetje begint te glimmen ben ik bang dat dat in dit geval niet helemaal 100% is gelukt.



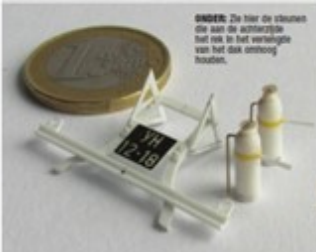
BOVEN: Wat wat afwijkingen en een detail uit de reizenfoto, evenals de deuren wat openstaand.



BOVEN: Druk af levert Uni Model een klein witje gelakt staat, er zitten geen kraanbalken in, die hebben uit een beetje van Houder en geven de pomp heel wat meer cachet (rechts, detail).



BOVEN: De achteropbouw van Evergreen plastic. Let op de toetsen van alfoliatype die ik twee keer in de bouw heb vervangen met een plastic paneel, omdat ik het lege toch te rommelig vond.



ONDER: De hier de stroom die aan de achterzijde met een in het verloop van het dak omhoog houden.

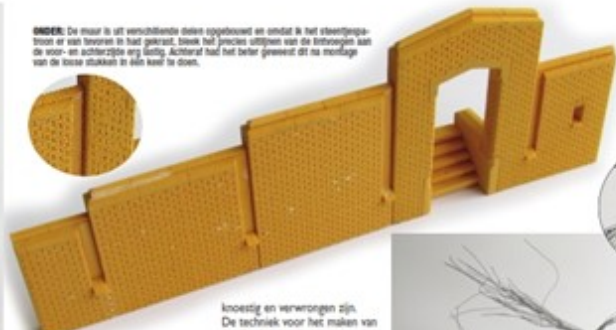


ONDER: Nummering de boor heb ik net voor een hele hoge boor waarom één van de knippen verplaatst.



Toen zag ik me genooddacht te kijken met op-nieuwe te maken. Met het resultaat was ik zo tevreden dat ik twee ook het zwellicht heb vervangen voor een zelfgemaakt ontwerp. Zo de maar weer.

ONDER: De maar is uit verschillende delen opgebouwd en omdat ik het stevigheids-tronk er van tevoren is had gekast. Bleek het proces uitgaan van de stof- en achterzijde erg lastig. Achteraf had het beter geweest dit na montage van de twee stukken in één keer te doen.



ONDER: De opbouw van de boom begint met gewoonten (rechts). Samen brengen en maar zien waar het schip strand.



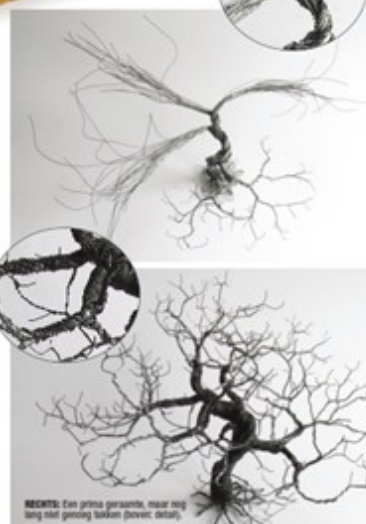
TUINMUUR

De brandweer die een kat uit de boom komt reddend, dat zou het diorama worden. Maar daar wilde ik nog een grappe aan toevoegen door de boom voor een tuinmuur te plaatsen waarbij de kat al weer lang en breed aan de andere kant daarvan bij zijn laatste op de grond zit, maar dan dus uit het zicht van de brandweerman- die zich afvragen waar of het best is proberen. Ik had nog wat Balsa Foam in de kast liggen en van de hardste variant heb ik met veel geduld een mooie muur gemaakt. In heel wat do's die ik van die afgezagde voorbeelden, van die gefotografeerde muren met zo'n afgebrokkeld stukje waar de vuurrode stenen onder vandaan komen. Dus ik heb wel een beetje m'n best gedaan om de gebruikelijke dichts te vermijden. Eerst alles in de voegkleur geverfd, en toen met een dry brush techniek de roodbruine kleur van de stenen aangebracht. Wat beige en zwel pigment poeder bracht nog wat nuance. Het hekwerk werd gemaakt van messingdraad.

DRAAIEN MAAR

En dan de boom. Die moest toch wel fink hoger dan 10 meter worden, oftewel zo'n 23 centimeter hoog. En ik wilde hem zonder bladeren, weersgewen, zo'n beetje in de herfst. Daarom heb ik er voor gekozen om een eikenboom te maken. Die hebben over het algemeen een wat meer open boomkruin en veel minder takken dan bijvoorbeeld een beuk. Scheef toch weer werk. Bovendien kan een eik zo lekker

knorrig en wirwarig zijn. De techniek voor het maken van een boom kan niet simpeler: metaaldraden rondom elkaar draaien, zo af en toe splitsen in bojes van ongeveer gelijke grootte, daarna weer verder draaien, enzovoort. Een paar goede tangen zijn hierbij wel onmisbaar. En bij zo'n hele grote boom is vooral alles goed door-denken ook wel noodzakelijk. Eerst dacht ik de boom in zijn geheel te gaan draaien maar 160 metaaldraden van diverse dikten bleken zelfs voor mijn tangen een beetje teveel van het goede. Zodoende dat ik vier lossa "boompjes" heb gemaakt, die ik later weer tot één heb samengevoegd. Alle artikelen die ik er over gelezen heb, zeggen dat je de draden die je gebruikt ongeveer 2,5 keer zo lang moet knippen als dat je het endresultaat hoog wilt hebben. Maar aangezien je begint met deze draden dubbel te vouwen, en je onderaan die lussen gebruikt om achteraf de wortels van te maken, hou je bijna geen extra lengte over voor het onwensiglijk korter worden door het in elkaar draaien. Ik hield mijn draden dan ook 3 maal zo lang en nog heb ik m'n beoogde hoogte van 25 centimeter niet gehaald.



RECHTS: Een prima resultaat, maar nog lang niet genoeg takken (boven, detail).

LINKS: Een paar horizonten van deze 'takken' zijn om de afbouw van het gesamenlijke gebouwd. Met een zwaai 'tak' maak je in één keer 4 nieuwe uitgangen (onder, detail).

ONDER-RECHTS:

Dit begint er al op te lijken.



TAKKEN

Als je dan alles eenmaal in elkaar hebt gedraaid heb je een heel mooi gesamtas wat al heel goed op een boom lijkt. Maar ondanks de 140 metaaldraden waar je mee begon, zijn dit bij lange na niet genoeg takjes om voor een echte boom door te gaan. Ten eerste heb ik nog twee losse takken gedraaid en deze op open plekken in de boom bevestigd. En daarna ben ik honderden hele dunne koperdraadtakjes op zoveel mogelijk plekken gaan monteren. Gewoon een paar keer om een tak van het gesamtas heen draaien en vastzetten met een druppel secondelijm.

leek het een eeuwigheid voordat ik die er alle 200 één voor één in had gelijmd, deed de boom nog steeds erg kaal aan toen de laatste op 27h plus zat. Dus toch nog maar twee doosjes aangeschaft en ook deze in de boom gelijmd, al held ik er nu een stuk of 50 achter de hand om later op de grond van het diorama te verwijderen.

DIORAMA

Ook voor dit diorama heb ik in een 3D computerprogramma eerst een modelletje gemaakt om te zien hoe alles het beste geplaatst kon worden.

De maten hiervan heb ik overgenomen op 6mm MDF en zo heb ik de stam voor de ondergrond gemaakt. Op het deel waar de stamtesjes van de weg zouden komen heb ik met luchtdrogende klei een bol wegprofiel aangebracht. Als je het oppervlak daarvan een beetje onregelmatig afwerkt, zullen je stamtesjes een beetje hobbelig naast elkaar gaan liggen, net als in het echt.

De stamtesjes zijn van juweelt. Als je de ondergrond van de Flaxway matjes gemaakt, verwormen ze op bijna elke manier die je wilt. Volgens de instructies plakken de ondergronden zelf, maar ik heb ze voor de zekerheid toch maar in een laag witte lijn geplaatst. De onderlinge matjes passen naadloos in elkaar en geven een heel realistisch effect. Wat iets minder realistisch is, is de kleur: een soort oud roze. Maar met een beetje drieruimen en wat washes is dat zo opgelost.

Maar het geeft al met al een heel realistische indruk. Om een beetje leven in de baat te krijgen heb ik deze van diverse lagen dunne dijkloze verf voorzien en daarna het geheel met licht beige verf gedrybrushed.

BLAADJES

En dan de blaadjes. Ik had twee doosjes laser gesneden, papieren eikenblaadjes gekocht. En ook al



BOVEN: Gevoert en af, met de extra losse takjes. Ook heb ik de onderzijde van de stam met wat takjes spruce dikker gemaakt omgeven ik de basis een beetje magneetjes vast. Dit nieuwe gebitje werd uiteraard weer voorzien van de draag- en ligpunten en alle benodigde verlagen.



BOVEN: Het mooie effect van de hobbelige stamtesjes. De parallelle stamtes in de "goot" zijn stamtesjes die ik van de Flaxway matjes heb geprikt en één voor één heb aangebracht.

LINKS: Het strotpad naast de weg is gemaakt van de muren van een oud kantoor dat ooit op landbouwtracé heeft gestaan. Gevoert is diverse grijs en bruinrood (zie foto met echt). De ook dat de halven van de muren in het werk zijn ingewerkt met het goede dat met de afwijking wordt meegevoerd (zie foto, detail van het veldpad op het dorp).



LINKS: De wortels steken door de bestrating en hebben de trottoirband omhoog getrokken. Ze ook de zelfgemaakte strotpad.



RECHTS: Dit is met antipaas uit een "tortilla set". De hiltje is iets aangepast en er zijn met wat tape catanities op het onderste deel van de paal gemaakt voor wat extra oeffen.



LINKS: En... geen tuin kan zonder geliet.

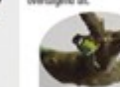
ONDER: In het veld wordt gras geplaatst met de papieren jas er behoorlijk overgelegd uit.



UITERST LINKS: Ik had geen brandweer-mantels in de voorraad, dus heb ik zelf moeten maken, met jassen van papier en tape.



LINKS: Eenmaal gevoert zijn de papieren jas er behoorlijk overgelegd uit.



ONDER: En daar is 'ie daar, de kat waar het allemaal om draait. Ook deze is zelf gemaakt. Een rondje en vier poten uit pappapier, een staart en ronds staaf en het koppie gemaakt uit een dik stuk spruce. En dan de romp en poten met witte lijn een beetje opgeplakt en afgevoerd. En na wat vertijt het lijvakend op één van mijn eigen katten...



TUIN

En aan de achterzijde van de muur heb ik een tuin gemaakt. Aangekleed met allerlei dijes en darges die ik hier en daar nog had liggen. Ik noem er een paar op: een oude houten trap die helemaal is overwoekerd, een kunstharz regentent, een halbklok van klei en een zelfgemaakte pieter en kruiwagen (pluistic strips en plaat in allerlei diktes). De kolienbunker is van Evergreen plant gemaakt en zo gevoert dat 'ie er linkt verveest utzet.

Al het groen is een combinatie van gekochte spullen tot spulles die ik heb verzameld uit de achtertuin, zoals de blaadjes van de varen en wortels van een opgegraven plant die hier al struiken dienst doen. Met een setje 'Lichens and Moss' van Lifecolor is de nodige mos-groei aangebracht. Ik had nog drie setjes geëit en gekleurd metaal liggen met allehande vogels, muizen en insecten. Die zijn eigenlijk in schaal 1/35.

maar mistaan hier alerminst. Daar heb ik een aantal mezen en mussen van gemaakt voor in de bussen en verder zitten er in de tuin nu een aantal vinders en libellen. Als laatste heb ik over het hele diorama een laag gevallen bladeren aangebracht. Dat lijk dan wel bladeren maar zijn eigenlijk verkrumelde speerijen uit de keuken en zaadjes uit de achtertuin en dat ziet er zeer realistisch uit. En dan had ik nog 50 eikenblaadjes die ik achter de hand had gehouden...

EINDOORDEEL

Het verbouwen van de brandweerwagen van Uits Model was een heel leuk project, maar de echte star van dit tafereel is natuurlijk de boom. Dat is met een paar meter metaaldraad zo bang zoet kan zijn! En zo zie je maar weer dat dit helemaal geen dure hobby hoeft te zijn...

Gebruikte verf

(Allen Humbrol)
Humbrol: 16 gold
56 aluminium
64 light grey
84 mid zone
153 insignia
red
113 rust
33 black
72 khaki
drill

Verwarrings- producten:

Tamiya weathering
Master A set
Noch weathering powders
Hig weathering powders



BOVEN/ONDER: De andere star van dit dijk: de heride brandweerwagen uit Egelijk.



BOVEN: De ladder wordt van de brandweerwagen uitgereikt terwijl een ander duo naar binnen kijkt van de kant van de ontvanger, maar... **ONDER:** De kat is al op zijn poepjes terecht gekomen, en wat achter de muur en wordt later wel door zijn beentje in de armen gestoken.



ONDER: Achter de tuinmuur bevindt zich de tuif die voorzien is van veel accessoires zoals gereedschap in de arduinbouw.



VOOR HET MOEDERLAND

Toen de Yak-3 in 1944 aan het front verscheen was deze superieur aan alle Luftwaffe vliegtuigen die zijn tegenstanders waren. Remco Tijmons legt uit waarom en bouwt deze verdediger van het moederland.

HET ECHE VLEUGTIG

De Yak-3 is een veldvliegtuig door ontwikkeling van de Yak-1M en het de Klimov M-105PF motor met de VSh 105 IV propeller.

De was het kleinste en lichtste vliegtuig van de Tweede Wereldoorlog en was ook het eerste vliegtuig met superieure eigenschappen had over de Luftwaffe vliegtuigen aan het eindfront. De Yak-3 kon een 360 graden ronde vliegen binnen 18 seconden... De ontwikkelingen begonnen in 1942 om de Yak-1M te verbeteren. K.K. Smolitschikov had de leiding gekregen om de kwaliteit, weerstands en gewichtsverhoudingen te verbeteren. Een nieuwe vliegtuig en de nieuwe Klimov M-107 motor met 1300 tot 1400pa zouden gebruikt worden. Helaas liet de kwaliteit van de motor te wensen over en werd de M-105PF met 1200pa gebruikt. Een nieuwe grotere vliekmotor onder de ring en de koeler in de neus werd ingebouwd om de snelheidsproblemen te verminderen. Aan voorzijde van de vliegtuigkast werd een nieuwe luchtinlaat geplaatst. Twee Benzin UB 12,7mm machinegeweren en

een 20mm kanon in de neus vergroote de wafelcranche dan de vorige UB 12,7mm en 20mm van de Yak-1M. Begin 1943 begonnen de eerste tests. De voorbouw van pre-productie toestellen was aan het einde van operatie Zhitel, juni 1943. Na diverse testen en analyses was de Yak-3 geaccepteerd door de Sovjet staat in oktober 1943. Grootschalige productie in de GAZ 113 en 284 fabrieken begon in de lente van 1944. De Franse zee Marcel Albert van het Normandie Helemaal squadron, die vloog met de Yak-3, Yak-9 en Yak-3, ontdekte de Yak-3 superieur aan de P-51 Mustang en Spitfire. In totaal werden er 4360 Yak-3 vliegtuigen gemaakt.

DE KIT...

Deze kit is al vanaf 2012 op de markt. Edoard Accurate miniature maakt ook een Yak-3, maar deze is niet accurate. Alhoewel de Zvezda kit ook zijn eigenheid heeft, zijn deze te vergelijken. Er zijn vier versies (A, B, C en D), waarvan D is de transparante delen versie (KIT) in de doos, een detail en de bouwtekening.

De tekening bestaat uit 34 pagina's, verdeeld over vijf pagina's.

UPDATES...

De volgende aanvullende details werden gebruikt voor deze kit: Edoard: Detailen Yakovlev Yak3 Interior; Ief Auteurs, items 49-441; Vector: Rasin Yakovlev Yak3 Wheel wells and corrected wingroot intakes (Item 48077); Komplex Zip Yakovlev Yak3 exterior parts, Item 48014 (Group spinner and landing); Helemaal: Zep Yakovlev Yak3 control surfaces, Item 48018 (Correct surfaces, slotted); Komplex Zep Yakovlev Yak3 wheels, Item 48017.



•ZVEZDA 1/48
Yak-3 Kitnr. 4814

DE BOUW: WIELBAKKEN, OLIEKOE- LER, BRANDSTOFMETERS

De bouwtekening begint met het in elkaar zetten van de wielbakken en een gedeelte van de cockpit. Aanpassen de wielbakken worden verruimd door de Vector (detail) set, begin ik de, te kleine, luchtinlaten weg te schuren. Dit is het meest in het oog springende detail, en het resultaat is direct zichtbaar. Helaas is de oliekoeler een ander verhaal. Het detail is oké, maar niet helemaal correct. De kleine lukjes zijn niet peervormig, maar een beetje naar vorm gegeven. Hierop heb ik besloten om de lukjes maar op te vullen. Sommige vliegtuigen, later in de oorlog, hadden deze lukjes om makkelijker onderhoud te kunnen plegen. De oliekoeler luchtinzaten zijn wel prima en zullen er natuurlijk prominent onderuit vallen. De brandstofmeters zijn uitgeboord (3mm) en de foto-ets metaal, iets dieper naar beneden geplaatst, zoals in het echt. Om de ring rond het glas te maken, heb ik met mijn Punch & Die set een ringetje geslagen, en deze erin geplakt. Ik heb ook nog een doorzichtige ringde gelijst dat dient als glas.

INSTRUMENTENPANEEL

Het instrumentenpaneel en de panelen aan de zijkant zijn mooi glad geschuurd voor het verven. De foto-ets instrumentenpaneel. De ruigefining van het

stoeltje heb ik met wat styreenstripsje gedetailleerder gemaakt. De radio heeft wat bekabeling en de foto-ets behuizing gekregen.

Om het frame wat meer aanwezig te laten zijn, heb ik deze zelf gemaakt van styreen draad van 0,5mm. Op het afgeschuurde instrumentenpaneel plaatste ik het Edoard PE instrumentenpaneel. De signalen zijn ook iets anders als de kitversie. Op de Yak-3 waren houten schotten aangebracht zodat de piloot niet bleef haken met het in- en uitstappen van zijn vliegtuig aan de bekabeling. Bij sommige schotten was het gedeelte achter de stoel schuin afgezaagd. Dit wordt gedaan in het veld, door het onderhoudspersoneel. Hierdoor konden ze namelijk makkelijk materiaal aan elkaar doorgeven, zonder dat ze lukken en schotten moesten verwijderen. Het staartwiel heb ik wat gemodificeerd. Een vervangend metaal buisje van 0,5mm en het "vrij" maken van het wielje zorgen ervoor dat alles er beter uitziet.

RECHTS: De cockpit is klaar. Alles past mooi. Het glas is in zijn en overzichtig met een leuke toemaak Yak-3 cockpit.



BOVEN: Onder: De binnenkant van de cockpit. Het styreen 0,20 diameter staafjes in het instrumentenpaneel. Pluimolie 20mm losstraat is gebruikt voor aanvullend loszetter en bekabeling.



LINKS: Bodem en staartwiel geconstrueerd. Pluimolie losstraat is gebruikt voor indruiver en bekabeling.

ONDER: De Vector resin luchtinlaten zijn wat meer op schaal dan de uit de kit.



ONDER: Het staartwiel is geconstrueerd. Een messing buisje is gebruikt om meer overzichtig te maken aan de constructie.



LINKS: RECHTS: De staafjes zijn van de Yak-3, die zelfs beter werd bezet dan de P-51 Mustang en de Spitfire.

SPUITEN EN VERVEREN COCKPIT

Het spuit- en schilderswerk is gedaan met Vallejo producten. De kleuren van de cockpit zijn vrij simpel. De hoofdkleur is A14 grijs. Vergelijken met de Alton-kleurverven, zoals 71.047 'Grey', het basis- en de bruin. Het detail zit hem (in de foto en Leuchtkin in het algemeen) in het ledingswerk. Blauw (70.963) voor tuurwerk, zwart (70.078) voor brandstof, rood (70.909) voor brandleidingen (70.312) voor olie, zwart (70.881) voor gasleidingen. De ledingen waren afgezet om de best mogelijke bescherming te bieden tegen beschadigingen. De bekleding van de stoel is geschilderd in 70.312 Leuchtkin Brown. Het groenplaatje van het instrumentenpaneel is ALG-1 'Zwischene gelig' (70.978) geschilderd. Deze kleur was niet meer beschikbaar. Deze verloop van gelig, het moedige naar spijgenen. Het was nogal een wereld om alle Eduard-figures in de cockpit te verwerken want er zijn altijd wat handen en knopen aanwezig. Dit alles zit er lekker druk uit en maakt de cockpit visueel interessant.

BASISKLEUR VLEGTUIG

Het hele model wordt eerst in Vallejo 'Black primer' van Vallejo gespoten. In zo het geheel vliegtuig is een 'Black primer' methode spuiten. Dit is een pre-shading (voorschadings) techniek. Hierbij wordt het model in diverse lagen van grijs en wit opgespoten. Om de opbouw van de verf te controleren, heb ik de verf verband met 1 druppel verdunde. De aluminium onderdelen worden eerst met lichtjes gespoten met 71.119 'White Grey'. Dit om de aluminium onderdelen door de primer lichter te verwerken dan de houten onderdelen. Op de delen heb ik een 'verbinding' (zoals men de vlekken op Dutch WWII vliegtuigen vaak gespoten met 71.119 'White Grey' en 71.046 'Pale Grey'). Op de vleugels heb ik nog in hele dunne strepen geschilderd. Als laatste heb ik met 71.231 'Nazi Black' de



RECHTS: De verdunde verf wordt gebruikt om de afzettingen van de kleuringen te verwijderen. Het is belangrijk om de kleuringen te verwijderen zonder de details te verliezen.



BOVEN: De cockpit is in de bakkleur, Vallejo 71.047 'Grey' is gebruikt voor de 4-14 'grey' kleur.

AVEN: De cockpit vult in de bakkleur, onder andere zijn de details van de ledingen geschilderd.



BOVEN: De cockpit is klaar, alle onderdelen kunnen nu gemonteerd worden.



ONDER: Alles is nu de Vallejo 'Black primer' gespoten.

ONDER: De 'Black basing' techniek. Eerst zijn de aluminium panelen 'White Grey' gespoten. De vlekken en strepen zijn daarna gespoten met 'White Grey' en 'Pale Grey'. 'Nazi Black' is gebruikt om de puntvlekken verder te accentueren.



LINKS: Black basing techniek onderhand. De panelen van de brandstoftank, flap, observer en het motor gedeelte zijn nu witler dan de rest.

paneel-lijnen heel dun overgespoen. De pre shading ziet er goed uit. De bakkleuren uit die tijd zijn AMT-7 'Greyish Blue' op de onderzijde en walbakken. AMT-11 'Grey Blue' voor de boven- en zijpanelen en AMT-12 'Dark Grey' voor de camouflage vlekken. De Vallejo varianten voor deze tinten zijn zeer goed op kleur. Deze zijn 71.318 AMT 'Greyish Blue', 71.304 'Blue Grey' en 71.308 'Dark Grey'. Om de pre-shading niet meteen volledig te laten verdwijnen, verduin ik de verf ook 1/3.

RECHTS/ONDER: 71.304 AMT-11 'Blue Grey' en 71.308 AMT-12 'Dark Grey' basiskleur gespoten. Ook hier heeft de pre-shading gewerkt. Het resultaat toont het aluminium en hout in nog donkerder.



RECHTS: De decals zijn geplaatst. De dek die de laatste draad heeft een prachtige chromen kleur.

zoals de pre-shading. Door de dunne verf voorzichtige laag voor laag op te bouwen, zie je de pre-shading er nog door heen. Dit zorgt gelijk voor een mooi verweerd effect (en je gebruikt minder verf).

RECHTS: De rode sterren staan mooi af op het blauw.



ONDER: 71.318 AMT-7 'Greyish Blue' is nu opgespoten. Het ziet er fantastisch uit en een zeer verweerd met het resultaat. De pre-shading heeft zijn werk uitstekend gedaan!

BOVEN: Het vervaagen van de decals met een filter van de bakkleur met verdunder (1 op 6). Door de speciale 1/3 extra van mijn afbreken kan ik het nauwkeurig spuiten.

PROP EN MEER

De propeller en een klein gedeelte boven de staart, worden in 71.119 'White Gray' gespoten. Voor de uitlaat gebruik ik 77.723 'Exhaust Black'. Dit is een metaalachtige donkergrijs-bruine kleur die geeft het uiterlijk van een gepolijst aluminium. Nu alsoe in de basiskleuren is gespoten, tik ik het hele model af in de hoogglans door en een glanzend over te spuiten.

DECALS

Tijd voor de decals. De decals komen van producent Belgemat: 48-023 'Natoen 50-3' heeft 17 zijn 48 (17) verschillende opties. De kwaliteit is mooi. Vooral de decals met een dikke die een uitstekend doorkleef lijf wel een echte chroomkleur. Deze ga ik dan ook gebruiken. Na de decals te hebben geplakt, tik ik het hele model af in een rose (117) van opglippen en mat vernis.

VERWEREN

De decals zijn nog erg mooi en qua uiterlijk te nieuw. Ik verwes deze daarom met een filter van de basiskleuren en verdunner (14). Hierdoor worden de decals wat vervaagd en lijkt het stof de basiskleur er doorheen schijnen. Om wat meer 'weer & oor' op het vliegtuig te maken, gebruik ik de positieve en negatieve chipping-techniek. Met een kleine kleur smaker ik het verbleekte pigment uit de randen van een krat of een andere beschadiging na. Met een aluminium kleur ik het metaal bloot. Dit wordt nog af een restkleur kunnen zijn. De positieve chips maak ik met 71.251 'Black' en verdunner op het grijs gebruik en 71.319 'A-28H' Greyish Blue'. Voor de negatieve chips gebruik ik 77.701 'Aluminium'. Op het hout zijn geen chips, alleen wat verkleuring in de verf. De houten onderdelen worden aan twee zware contouronderdelen. Bij beschadiging, wordt het direct geschilderd of vervenigd. Met een stuifje spore en een 000 penseel, werden alle chips erop geschilderd. Om de paneelrijen nog wat te accentueren, was ik deze in met een was van 'Nato Black' en verdun-



RECHTS: Positieve chipping afneemt het in dit stadium nog erg samenrijt, zal later door de zwartbrune wash minder samenrijt zijn.



LINKS: A-28H Greyish Blue positieve chipping.

OMGEVENDECHTS: Negatieve chips op sommige van de lectoren chips werd ongeveer met 77.701 'Aluminium'.



BOVEN: Panellines vegen met 71.251 'Black' en verdunner (5/1 mix).

BOVEN: Het verschil tussen de panellines. Rechts is al gelakt met de was en links nog niet.

RECHTS: Panellines wash op het grijs gedeelte. Het verschil tussen het aluminium en hout is groter geworden, door het zwarte type.

RECHTS: De 'landing gear indicator' is geplakt. Deze is geplakt in lichtebruin wit, vervolgens zijn de streepjes afgeplakt en vervolgens het rood geplakt.

ner (117). Hierna wordt alles in elkaar gezet en spuit ik met een filter van 71.042 'Black Brown', 71.251 'Nato Black' en verdunner (1/1:8 mix) over het gehele model. Als laatste heb ik bij de uitlaat, nog wat rookstrepen gespoten met 'Black Brown'.

CONCLUSIE

Wat begon als de underdog uit mijn YAI-collectie, is uitgegroeid tot mijn mooiste vliegtuig. Lang wist ik geen keuze te maken uit de vele opties die dit type te bieden heeft. Tot ik deze uitvoering tegen kwam. Vooral de witte propeller stak mooi af tegen de andere modellen met de standaard zwarte propellerbladen.




BOVEN/OMGEVENDE: De compleet afgewerkte Yak-3 is echt 'een paard'.



OMGEVENDE: Zicht op het onderstel. De vleugel en de wielbakken.

AFGHAN DESERT DINGO

•REVELL 1/35 Dingo 2
GE A2.3 PatSi
Kitnr. 03284 

René Ketting bouwt de 'Patrouillen- und Sicherungsfahrzeug' (Patrouille en beveiligingsvoertuig) uitvoering van de Dingo en neemt ons mee naar Afghanistan.

IN DE DOOS:

In de (jouw)doos met fraaie illustratie vind je 18 spuitgietframes met een totaal van 237 onderdelen: 4 vinylwiel + 1 stuk zilverblad en een 32 pagina's, 4 kleurnutbouwstructuur.

De bouwstructuur en de decals laten de bouw toe van drie varianten: één in Duitsland en twee in Afghanistan. Zelfs de minder ervaren modelbouwer kan de 32 pagina's tellende, gekleurde bouwstructuur aan en er vervolgens een geweldig model van de Dingo van bouwen. De constructie leidt in meer dan 71 bouwfasen naar het einddoel. Deze worden goed uitgelegd in de tekening. Het verven is gebaseerd op de kleurnutbouw van Revell-kleuren (Agas Color) Met de markerpennetjes kunnen drie voorlijnen worden gebouwd. Een Dingo gestationeerd in Duitsland en twee uit Afghanistan.



GESCHIEDENIS:

Toen Duitsland mee ging doen met internationale uitdagingen binnen NATO-verband moest er een voertuig komen dat de veiligheid van het personeel tijdens het transport in waaierlijk gebied kon waarborgen. Grondidee: zoals Duitsers zijn ging men eerst op zoek naar een geschikt ontwerp van eigen bodem, deze werd al gauw gevonden in het ontwerp van de Dingo, de industrie en de know how heeft men al lang in huis.

De ATF Dingo is een Duits, zwaar gepantserde militaire MRAP (Mine-Resistant Ambush Protected) infanterie voertuig op basis van een Umling-chassis met een V-vormig romp ontwerp, geproduceerd door het bedrijf Krauss-Maffei Wegmann (KMW). Het is ontworpen om landmijnen, gewoonaar, artilleriefragmenten en NBC-bedragnen te weerstaan. ATF staat voor Afbruch-Transport-Fahrzeug wat in het Duits een volledig beschermde transportvoertuig betekent. Het is vernoemd naar de Australische inheemse hond, de Dingo. Momenteel ontwikkelt KMW de Dingo 2 GFF voor het Duitse leger met een groter intern volume.

Textron tekende een exclusieve deal om KMW's Dingo's in de Verenigde Staten te produceren en op de markt te brengen. Textron koos echter zijn eigen duurdere en zwaardere M117 Armored Security Vehicle voor de MRAP-contract, die geen contract ontving. De Dingo 2 is een verbeterde versie van het oorspronkelijke model. Het heeft een Umling U 5000-chassis dat sterker is dan het oorspronkelijke chassis.

ONTWERP

De ATF Dingo heeft een modulaire ontwerp met vijf elementen, chassis, beschermde ruimte, opbergkamers, motorruimte en een deflector voor mijnen eender. Het ontwerp is lichter en past in explosieven in plaats van de meer gebruikelijke monochromie romp die wordt gevonden in moderne explosieve voertuigen. De door IBD Dusseldorf Engineering geproduceerde

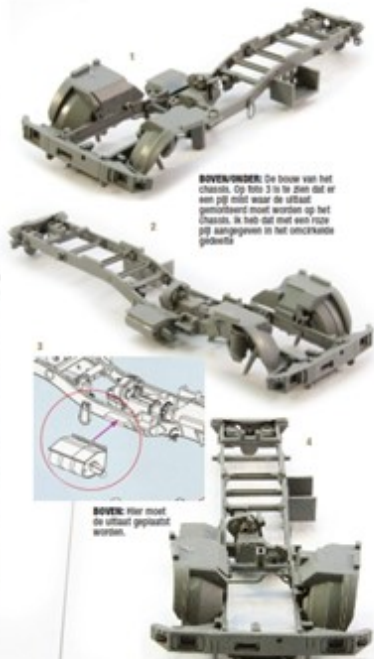
de gelagde MEKAS wordt gebruikt terwijl de ramen staan schuin staan om explosies en kogels af te weren. MEKAS is een modulaire uitbreidbaar pantserstelsel ontwikkeld door het Duitse bedrijf IBD Dusseldorf Engineering. MEKAS werd geïntroduceerd in 1994 en is wereldwijd toegepast op meer dan 20.000 gevechtsvoertuigen. In plaats van metaal wordt een dekzeil gebruikt over de achterste opslagruimte om zodanig gewicht te besparen. De standaard

bewapening van de Dingo is een Rheinmetall MG3 7,62 mm machinegeweer in een op afstand bediende toren op de bovenkant van het voertuig, geleid van KMW's Fennek. De bestuurder zit veilig in de cabine en bestuurt het voertuig met een elektro-optisch zicht met nachtzicht. In 2008 bestelde de Bundeswehr enkele honderden volledig op afstand bediende wapenstations van KMW voor zijn Dingo's en andere gepantserde voertuigen: de lichte RW 100 (voor de MG3) of de Heckler & Koch MG4), en de zware F200 (voor de M3M) 50 BMG of de HK GMG automatische granaatwerper). Het wapenstation wordt bestuurd door een operator die een monitor in het voertuig bekijkt. De ATF Dingo 2 is een geavanceerde versie van de Dingo, gebaseerd op het verbeterde Umling U 5000-chassis met verbeterde bescherming en meer laadvermogen.

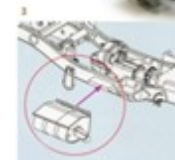
Het wordt aangeboden in twee versies met 3.250 (3,5 ton laadvermogen) en 1.850 mm (4 ton laadvermogen) wielbasis. De Dingo 2 biedt plaats aan acht personen.

DE BOUW:

Ik heb het model 'RUJDO' gebouwd (modelbouwtaal: Recht Uit De Doos), dus zonder aanvullende setjes. De bouw van het model is redelijk makkelijk en de bouwbeschrijving is goed te lezen en zeer duidelijk. In stap 9 van de bouwconstructie is echter een klein foutje geslopen. De telnaar heeft vergraven met een pijl aan te geven waar de uitlaat op het chassis gemonteerd moet worden. Dit heb ik met een roze pijl aangegeven. Voor de doorgevoerde modelbouwer is dit geen probleem, maar voor de beginner toch een klein obstakel. Het chassis is niet erg gecompliceerd, maar mijn raad is om wel goed de tekening te volgen want er zijn nogal wat onderdelen die zo maar verkeerd gemonteerd kunnen worden (vooral de stabilisatiekasten). Maar zoals ik al aangaf: als je de bouwtekening goed bestudeert moet je niet in de fout gaan.



BOVEN: De bouw van het chassis. Op foto 3 is te zien dat er een pijl mist naar de uitlaat gemonteerd moet worden op het chassis. Ik heb dat met een roze pijl aangegeven in het onduidelijke gebied.



BOVEN: Hier moet de uitlaat gemonteerd worden.



LINKS: Het voertuig in zijn eindtoestel gefotografeerd met een foto uit Afghanistan als achtergrond foto uit eigen archief.

De wielen worden al gemonteerd in een vroeg stadium van de bouw. TIP: laat ze los en lijm ze niet vast. Laat dit tot na het verven of spuiten en verlijm ze dan, dat scheelt een hoop werk. Ook in stap 11 is een kleine fout door de tekenaar gemaakt. Er is niet aangegeven op de tekening waar het trekhaak samenstel gemonteerd moet worden. Dit heb ik wederom aangegeven, nu met een blauwe pijl.

PASSAGIERS COMPARTIMENT

Ná de opbouw van het chassis volgt het samenstellen van het profiel van de bestuurder en de passagiers. Dit alles is mooi gemodelleerd en heeft een goede pasvorm. Nadat ik het binnencompartiment had gebouwd, ben ik overgegaan tot het spuiten van het chassis. Dit heb ik gespoten in een mix van Tamiya 'Bluff' (XF 37) en een beetje Tamiya 'Dark Yellow' (XF 60) dit is een mooie zandkleur. Het eindresultaat is wat aan de lichte kant, maar in de beschrijving zal ik hier verder op ingaan.



RECHTS/ ONDER: Het dashboard en passagiers gedeelte gebouwd.

Nadat ik het chassis had gespoten, ben ik verder gegaan met het compartiment van de bestuurder. Er zijn wat decals die aangebracht moeten worden o.a. in



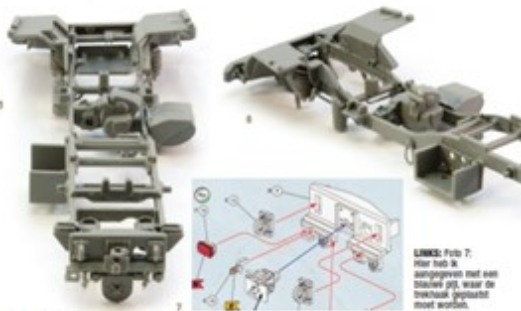
het dashboard en een aantal instructieplaatjes op het dashboard. Doe dit echter pas als de verf goed gedroogd is. Verder moet er aan de binnenkant van het voorruit een scherm gemonteerd worden.

Ook hier komt een decal op met een afbeelding van een kaart van Afghanistan. Het radiorek moet zwart gemaakt worden. Dit deed ik met Tamiya Flat Black (XF 1), dat later natuurlijk in kleur wat afgezwakt wordt. Nu zijn de zijpanelen met de deuren aan de beurt. Normaal spuit ik eerst het buitengedeelte en pas dan monteer ik de ramen. In dit geval is dat echter niet mogelijk. Dus eerst de ramen erin en in een latere stap deze ramen afplakken voordat het geheel gespoten wordt.

Let op: de binnenkant van de zijpanelen moeten wel eerst geschilderd of gespoten worden voordat men het geheel in elkaar zet. Ik koos hier voor Tamiya 'Kato Green' (XF 67). Er zijn gedeeltes van de zijpanelen die grijs moeten worden. Hier heb ik Vallejo 'London Grey' gebruikt (70.836) dat is een mooie neutrale grijs. Na het schilderen begint de bouw van het gepantserde huis dat eigenlijk uit 4 delen bestaat. Waar je op moet letten, is dat de combinatie voorruit met het scherm goed moet passen. Tijdens het in elkaar zetten, moet je er goed op letten dat het scherm over het dashboard moet vallen. Met een klein beetje buigen en wrikken, gaat dit prima.

Ik ging nu verder met de zijpanelen en het achterschot. In mijn geval bleef er een klein klier over tussen het voorruit en de zijpanelen. Deze heb ik, nadat het geheel in elkaar zat, met acryl plamuur dichtgesmeerd en vlakgeschuurd. De ramen heb ik met Scotch 'Magic Tape' afgeplakt. Ik gebruikte hier de 'Removable' versie van. Deze is een licht plakende tape, die

makkelijk te verwijderen is na het spuiten. Hoe ben ik te werk gegaan? Ik heb gewoon een strook



LINKS: Foto 7: Hier heb ik aangegeven wat een draaier 90°, waar de trekhaak geplaatst moet worden.



LINKS: Het chassis met de wielen. De wielen zijn hier nog los gemonteerd. Laat dit tot ná het verven of spuiten en verlijm ze dan, dat scheelt een hoop werk.



LINKS: Er zijn diverse decals geplaatst op het dashboard.



LINKS: Goed zicht op het radiorek, let ook op de traamplichtvoet.

BOVEN & VIN 8: Het bestuurders en passagiers gedeelte is nu geschouwd in de granaatkleur (Tamiya 'Nato Green' (XF 57). Het radio rek is zwart geverfd en gedrukt met grif en de letters daarop beter te laten zien. Het traamplicht moet met de kleur is ook gedrukt met of als laatste zijn de decals op het dashboard geplaatst.

RECHTS: Het compleet afgewerkte model met goed zicht op het wapenstelsel op het dak met de M102.

over de ramen geplakt en daarna het overtuilig met een scherp mesje precies uitgenomen. Volg hierbij de contouren van het raam. Daarna heb ik met een zacht penseel de tape goed aangeverven. Alles is nu klaar voor de spuitcabine!



ONDER: Het chassis gespoten in de basis kleur: een mix van Tamiya 'Bluff' (XF 37) en een beetje Tamiya 'Dark Yellow' (XF 60). De motor is in een basis kleur (zwart) gespoten Tamiya Flat Black (XF 1) en de uitlaat is een standaard modelbouw. Ze hoek dat de verbruikers reeds zijn gemonteerd.



ONDER: Onderkant van de complete unit.





BOVEN: Het voorruit gemonteerd en geschiedt in de groene basiskleur. De monitor is gemonteerd en zwart geschilderd, de deuren zijn gepolijst.



BOVEN: De gepolijste deuren zijn op het frame gemonteerd. Ook zijn de ramen gepolijst.



RECHTS: De opbouw van de cabine.



BOVEN: De zijpanelen aan de binnenkant staan in de groene basiskleur en sommige delen zijn grijs geschilderd (ruisje/London toy 70.036).



LINKS/MIDDELS/RECHTS: De opbouw van de cabine uit diverse hoeken gezien.



BOVEN/RECHTS: De opbouw van de cabine uit diverse hoeken gezien.



SPUITWERK

Ik heb de carrosserie in hetzelfde verfmeisje als het onderstel gespoelen (een mix van Tamiya Buff XF 57 en een beetje Tamiya Dark Yellow XF 60. Na droging heb ik het simpele camouflagepatroon op aangebracht. Hier heb ik Vallejo Panzer Aces' 318 'U.S. Tank Crew' voor gebruikt, dat is een mooie zachte groentint, iets te groen, maar zoals eerder vermeld in het hoofdstuk verwerking kom ik hier op terug. De carrosserie bestaat uit drie delen. Het middengedeelte (passagiers), het achtergedeelte (aandruk) en de motorkap. Houd deze tijdens het spuiten dicht bij elkaar om zodoende het camouflage patroon goed te laten aansluiten. Ik heb deze drie delen pas na het spuiten op het chassis gemonteerd. Tot zover mijn beschrijving van de bouw (hierbij vermeldde ik alleen de zaken die



LINKS: Het geheel is nu gepolijst in de basis Janckolour met rondom het camouflage patroon.



ONDER: De volgende stap: hier zie je dat er een wasj met Ruwe Omber is aangebracht.

wat aandacht nodig hadden, de rest bouwt makkelijk weg).

VERWERING

Nadat het geheel was samengevoegd, ben ik over gegaan tot de verwerking van het voertuig. Allereerst heb ik het gehele voertuig een wasj gegeven met Tamiya 'Ruwe Omber'. Een wasj is eigenlijk een mengsel van terpentijn met een kleurtje daardoorheen. Laat dit minstens 24 uur drogen. Door deze wasj wordt de (nu was) iets te lichte kleur wat donkerder en geeft het een verweerd effect. Ook het groen van de camouflage wordt iets donkerder en valt dan wat minder op. Hierna heb ik het gehele voertuig een laag matze vernis aangevoerd. Dit heb ik gedaan met AK Interactive Ultra Matte Vernis'. Dit is echt een topverf voor mij! Het is een echt matze vernis en op acrylbasis, dus droogt heel snel. Daarna ben ik eigenlijk pas begonnen met het verders verwerken. Ik heb op alle uitstekende delen een pinwash gedaan met een mix van terpentijn en Tamiya 'Van Dijke Bruin'. Dit laat de details er mooi uitspringen en geeft diepte aan je model. Na het 24 uur drogen van deze bewerking heb ik wederom een dunne laag Ultra Matte vernis aangebracht.



ONDER: Er is ook een pinwash aangebracht op de uitstekende delen, dit laat de details er nog meer uitkomen. Het is een mix van terpentijn en Tamiya 'Van Dijke Bruin'.



DECALS

Nu werd het tijd voor het aanbrengen van de decals waarbij ik mij me niet strikt aan de bouwbeschrijving heb gehouden. Ik koos ervoor om een Afghanistan uitvoering te maken, waarbij ik de decals van de 2009 en 2010 uitvoering heb gecombineerd. Ik vond dit er sterker uit zien. Noem het maar dichterlijke vrijheid. Zaak is dat jij je model zelf mooi vindt. Voordat begonnen wordt met het aanbrengen van de decals moet er eerst op de plaatsen waar de decals komen, een dunne laag glans vernis aangebracht worden. Ik

gebruik hier de Van Bleiswijk 'Gloss vernish' voor. Deze is bij de Action te koop; het is goedkoop en werkt erg goed. Nadat de decals goed gebroogd waren werden deze wederom afgedekt met een laagje Ultra matte vernis. Vervolgens heb ik hier en daar een laag pigment aangebracht om stof te simuleren. Geloof me, dat is genoeg voorhanden in Afghanistan. Alles zit onder het stof. En als veteraan spreek ik uit ervaring. Maanden na terugkomst kom je nog stof tegen in je uitrusting. Voor het simuleren van stof heb ik Vallejo 73.109 'Natural Umber' gebruikt.

Het stof in dit lid is erg licht van kleur. Maar in 2006 was ik in de Muzai Valley ten oosten van Kabul. Daar was de aarde een stuk donkerder en het was koud en nat. Houdt daar rekening mee met het afwerken van je model. Het jaargetijde doet veel met de kleuren. Tot zover de verwerking. Ik heb er niet voor gekozen om roest en chipping aan te brengen. De meeste voertuigen zijn nieuw en nog niet lang genoeg in het inzet gebied om hier last van te hebben.

CONCLUSIE:
Dit is een erg leuk model, met

hier en daar wat pas problemen (die eenvoudig op te lossen zijn). Maar dat maakt de hobby leuk. Problemen oplossen en vooral plezier hebben aan de hobby. Het is volgens Revell een level 5 kit. Op de doos staat echter level 4. Wat het nou precies is laat ik in het midden. Het is een erg leuke kit om te bouwen, zowel voor de beginner als ook voor de doorgewende modelbouwer. Voor de liefhebber van modern militair materiaal is dit zeker een mooie uitbreiding van een op te bouwen collectie modellen. Veel plezier en succes met bouwen!



BOVENRECHTS: AT7 Gingo in German service Afghanistan, dit zijn twee van de Nederlandse collega's.



SONDRE: het voertuig compleet voorzien van decals.



VOLGENDE KEER

Afghanistan-voertuig Pané Katang bouwt weer een modern voertuig de Lkw of Leiche 'Wolff' een voertuig dat in dienst is bij diverse NAVO-partners. Dit artikel zie je in Modelbouwmagazine nr.82.



TOM'S TOM'S MODELAUTO'S TOM'S

Diecast, Plastic Modelbouw & Collectables

Bem oren kijke in deze slinger winkel. Zelfde model en vier of vijf versies en dat alles onder 1 dak.

www.toms.nl

Openingstijden winkel op ons Nieuwe Adres Volstraat 51:
Dinsdag t/m Zaterdag van 10.00 tot 17.00

U vindt Tom's Modelauto's op de Volstraat 51, Industriegebied Baanste West, A7 afslag Purnanend Noord, 2e stegezicht rechts, 1e kruising linksaf en dan rechts de Volstraat in



revellspecialist.nl
italerispecialist.nl



Webshops met alles op het gebied van Revell en Italeri modelbouw direct uit voorraad leverbaar.

Afhalen op afspraak:
Oostebroeken 11E | 9411 VR Beilen | Tel: 0593 - 851233
Email: info@revellspecialist.nl

BULGBUSTER

Jan Orsel bouwt de M36 van Airfix die faam verwerf tijdens de slag in de Ardennen, beter bekend als 'The Battle of the Bulge'.

DE M36

De M36 GMC 'Jackson' (ook wel bekend als 'Slagger') was naar alle waarschijnlijkheid de beste tankjager waar de VS ten tijde van de 2e wereldoorlog over beschikte. Dit voertuig was snel, wendbaar, onderhoudsvriendelijk en zwaar bewapend. Met het 90mm M3 kanon was de M36, in tegenstelling tot zijn voorganger de M10, in staat de Panther en Tiger I het hoofd te bieden. Toen de zware Duitse 'kat-achtigen' zeltzamer werden aan het einde van de oorlog kreeg de M36 steeds vaker de rol als infanterie ondersteuning toebedeeld. Hiervoor was dit voertuig

zeer geschikt, met het grote kaliber geschut kon het eenvoudig korte metten maken met kleine bunkers, verschanste huizen en andere vijandige obstakels. Wel bleven de Jacksons altijd erg kwetsbaar door hun open dak en dunne pantser. Jacksons werden door de Duitsers vaak beschoten met artillerie granaten die in de lucht af explodeerden boven de tanks om zo de koepelmanningen uit te schakelen. Ook na de 2e wereldoorlog zou de M36 nog lang in gebruik blijven bij verschillende strijdmachten over de hele wereld. Van Iran tot Korea en Italië tot China, zelfs tijdens de Balkanoorlog in de jaren '90 vochten de Jackson tankjagers mee.

US TANKJAGER DOCTRINE

Alle Amerikaanse tankjagers wa-

ren in tegenstelling tot hun Duitse en Russische voorgangers vrij licht gepantserd en wendbaar. Dit was een bewuste keuze die voortkwam uit de Amerikaanse tankjager doctrine zoals die rond het begin van de 2e wereldoorlog is vormgegeven. Volgens deze doctrine zouden tankjagers doorgebroken vijandelijke tanks ontsingelen en in de rug en flanken aanvallen om zo de doorbraak in de klem te smoren, om dit effectief te kunnen bewerkstelligen moesten deze tankjager eenheden zich snel kunnen verplaatsen over het slagveld zodat ze onverwacht opdoen en het verrassingseffect het grootst was. Deze mobiliteit ging ten koste van de bescherming, want in de driehoekverhouding 'Vuurkracht - Bescherming - Mobiliteit' die voor gepantserde voertuigen

gebruikelijk is, gaat het ene altijd ten koste van het andere. Een lichtere bepantsering staat gelijk aan een minder zware tank bewegen zich gemakkelijker.

VAN M10 NAAR M36

De eerste Amerikaanse tankjager die voldeed aan de eisen van het Amerikaanse leger was de M10. Dit voertuig was mobiel en voor zijn tijd zwaar bewapend met het 76mm M7 kanon. De productie van de M10 begon in september 1942, in maart 1943 werd de M10 voor het eerst ingezet in noord-Afrika waar het weinig moeite had met de Duitse tanks die het daar aantrof zoals de Panzer III en IV. Verder bleek de M10 zeer geschikt als mobiele ondersteuning voor de infanterie. Pas na de landingen in Normandië in juni

1944 werd duidelijk dat de M10 niet opgewassen was tegen de Tiger en Panther die nu steeds vaker op het slagveld verschenen. Het 76mm M7 kanon had niet de



•AIRFIX 1/35 M36 Jackson Airfix Kitnr. A1366



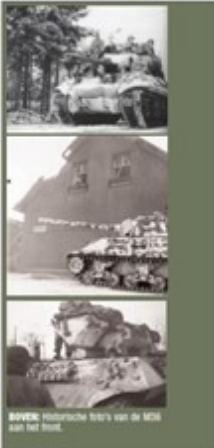
Jackson. Mede dankzij de prestaties van de M36 tijdens de slag om de Ardennen kwam dit voertuig bekend te staan als een van de beste tankjagers uit de 2e wereldoorlog.

west Europa. Een geslaagde Duitse doorbraak tot aan de zee zou tegelijkertijd de Britten en Amerikanen van elkaar scheiden en een strategisch voordeel voor de Duitsers zijn. De Duitsers noemden deze operatie: 'Unternehmen wacht am Rhein', en hadden een gigantisch leger verzameld van wel 450.000 man en 1.500 tanks, tankjagers en aanvalskanonnen. Onder deze tanks waren grote aantallen Tiger II 'Konigstiger' en Panthers. Maar voor de Duitsers ging eigenlijk alles mis, ten eerste waren de dichte wouden niet geschikt voor de zware Duitse tanks, de bevoorradings van de troepen kwam slecht tot stand (het ontbrak vooral aan brandstof voor de voertuigen) en de Amerikaanse weerstand was lichter dan verwacht. Onderdeel van deze Amerikaanse eenheden in de Ardennen waren de 610e, 703e en 740e tankjager regimenten. Niet als de rest van de Amerikaanse eenheden boden ook de tankjagers hevige weerstand. Panthers, Tigers en Panther IV's vielen ten prooi aan het dodelijke 90mm geschut van de

doortslagkracht om de frontpantsering van deze Duitse tanks te doorboren. En zo ontstond de noodzaak om een beter bewapende tankjager te ontwikkelen. Het Amerikaanse leger probeerde al sinds 1942 om een tank of tankjager te ontwikkelen met het 90mm M3 kanon. Na een aantal mislukte ontwerpen werd uiteindelijk de T71 gekozen als definitief model en werd in april 1944 in productie genomen onder officieel naam 90 mm Gun Motor Carriage M36. In feite was dit voertuig een M10 met nieuwe koepel waarin het 90mm M3 kanon geluist was. De M36 zou pas aan de troepen geleverd worden in september 1944 na het debacle van de M10 in Normandië. Niet als de M10 zou de M36 ook veel gebruikt worden in

de rol van een normale tank ter ondersteuning van de infanterie, een rol waarin de M36 niet zo kwetsbaar bleek als de M10.

'BATTLE OF THE BULGE' Ten tijde van de slag om de Ardennen in de winter van 1944/1945, ook bekend als 'The battle of the Bulge', waren de Amerikaanse tankjager eenheden al voorzien van een paar honderd M36 Jacksons. En tijdens deze slag zou de M36 zich als een van de meest capabele tankjagers uit de 2e wereldoorlog bewijzen. De slag om de Ardennen was een door Hitler persoonlijk bedacht plan om door de zwakke gesleerde linies in de Ardennen te breken en op te rukken naar Antwerpen. Het verlies van Antwerpen zou een grote tegenslag zijn voor de geslaagde legers in



BOVEN: historische foto's van de M36 van het front.



RECHT: De losse vloerplaat waarop het grootste gedeelte van het interieur is wordt gemaakt.

DE AIRFIX BOUWDOOS

De 'M36/M34B2, Battle of the Bulge' 1/35 bouwdoos van Airfix is in 2019 verschenen onder catalogus nummer A1344. Ondanks dat deze bouwdoos niet op de markt is verschenen zullen sommige modelbouwers de getrouwde herkennen als die van Academy. Dit is namelijk een zogenaamde 'reborn' bouwdoos. Airfix gebruikt dus de mallen van Academy voor hun M36. Dit is niet ongebruikelijk en veel meer fabrieken maken dit soort afspraken met elkaar en gebruiken elkaars mallen. Zoals elke bouwdoos kent ook deze een aantal voor- en nadelen. Het grootste voordeel is de pasvorm van de onderdelen. Deze Tamiya-achtige bouwdoos valt bijna uit zichzelf in elkaar zonder al te veel plakuur en schuurwerk. De onderdelen zijn mooi gegoten zonder krimpplakken en overduidelijk veel slijpwerkmerken. Ook de handhaving is makkelijk te volgen en peuk je de optie om een wagen of last productie model van de M36 te bouwen. Er zijn dan genoeg onderdelen aanwezig om zelf je eigen draai aan dit model te geven. Op de motor na is deze bouwdoos voorzien van een volledig interieur welke duidelijk zichtbaar is door de open geschutskoepel. Een aantal getrapte details met jerrytanks, reserve wielen, tassen en muniekisten bied je de mogelijkheid om ook wat bagage aan je model te hangen. Dit soort extra's kan je altijd erg waarderen! De rubberen ripbanden zijn flexibel en voldoende geelkleurd. Voor mij waren de grootste nadelen: de plastic loop, de dikke spoorbanden en enkele vrij grof gevormde details aan binnen- en buitenkant. Zoals bijvoorbeeld de bagagekisten aan de beide zijanten. Voor de beginnende bouwer is dit model dus geschikt vanwege de goede pasvorm en duidelijke handhaving, maar ook de geoordeerde bouwer kan, wellicht met een metaal loop en een setje foto-ets, veel plezier beleven met de Airfix M36!

DE BOUW: HET INTERIEUR (Foto: 1, 2)

De bouw van het interieur wordt in twee delen behandeld. Het eerste gedeelte is het chassis met de motor en de versnellingsbak. Het tweede gedeelte is de rest van het interieur, met name de bagagekisten en de muniekisten. Het chassis wordt eerst gebouwd met de motor en de versnellingsbak. Daarna worden de bagagekisten en de muniekisten aan de buitenkant van het chassis gemonteerd. Het interieur wordt vervolgens gebouwd met de vloerplaat en de zijwanden. Het chassis wordt eerst gebouwd met de motor en de versnellingsbak. Daarna worden de bagagekisten en de muniekisten aan de buitenkant van het chassis gemonteerd. Het interieur wordt vervolgens gebouwd met de vloerplaat en de zijwanden.

REFERENTIEMATERIAAL

Zoals altijd verzamel ik voor dit ik van start ga met bouwen een hoop referentiemateriaal om

mijzelf te voorzien van achtergrond informatie en behandeld met het voertuig. Zo kan ik eenvoudiger eventuele fouten in een bouwdoos detecteren en laat ik me inspireren door historische foto's van het voertuig. Vaak blijkt tijdens het verzamelen van al die foto's en informatie al een voorkeure voor een bepaalde versie of specifiek voertuig dat ik wil gaan bouwen. Meestal zijn internet fora welke zich richten op de 2e wereldoorlog, gepantserde voertuigen of modelbouw een goede plek om te starten. Hier bevinden zich veel beleevde mensen die hun kennis graag met anderen delen. Omdat ik van plan was om van dit model een winterversie te maken kwam ik al snel uit bij de slag om de Ardennen. Dit is het enige grote winter strijdtoernooi waar de M36 deel aan heeft genomen tijdens de 2e wereldoorlog. Het grootste gedeelte van mijn zoek en speuren werk concentreerde zich dus rond deze vestiging.

DE BOUW: HET INTERIEUR (Foto: 1, 2)

Omdat de Airfix M36 een kit met interieur is, begon ik logischerwijs ook eerst aan dit onderdeel. Het grootste gedeelte het interieur werd samengevoegd op een losse vloerplaat die later in de romp gemonteerd werd. Op deze vloerplaat werden onderdelen als de versnellingsbak, de bedieningshendels en de stoeien gemonteerd. Toen dit gedeelte in de romp was geplaatst konden verdere onderdelen als de radio, bedieningspaneel en de muniekisten geplaatst worden. Omdat ik nog lang twijfelde over de correcte kleuren voor onderdelen als de houthouders, muniekisten, etc. liet ik de binnenkant van het model eerst voor wat het was en besloot ik verder te gaan met de buitenkant. Omdat de boven- en onderkant van de romp raadsloos en stevig op elkaar te monteren zijn zonder lijn en me de mogelijkheid geven om dit ook weer eenvoudig van elkaar af te halen was het geen probleem om het interieur op een later tijdstip te verven. In tegenstelling tot veel andere interieur bouwdoos is het interieur van deze kit vrij eenvoudig

DE BOUW: HET INTERIEUR (Foto: 1, 2)



HET EXTERIEUR (Foto: 3 t/m 14)



BOVEN: De boven- en onderkant van de romp kunnen raadsloos, nog even los, op elkaar gemonteerd worden.

BOVEN: Ook eenvoudig te monteren is de beweegbare ophanging.

LINKS: De houthouder aan de kanonmantel werd vervangen door metaal draad.

RECHTS/ONDER: De houthouder op de mantel werd gemaakt van Revell's pleistur.

ONDER: Bagagehouders en klemmen zijn gemaakt van foto-ets (AFV-Club AG15013).

RECHT: Zellen, draden en lakken van 'Greenstuff'.

HET EXTERIEUR (Foto: 3 t/m 14)

te bouwen zonder al te veel kleine onderdeeltjes, daarvoor is alles wel wat simplistischer gegoten. Een wat jongere of beginnende modelbouwer hoeft zich dus niet af te laten schrikken door de aanwezigheid van een interieur bij deze M36 van Airfix.

HET EXTERIEUR

De rest van het model viel bijna uit zichzelf in elkaar, zoals reeds vermeld leek het wel een Tamiya bouwdoos! Bijvoorbeeld de beweegbare ophanging was eenvoudig te monteren (Foto: 3). Veel vond ik het nodig om een aantal onderdelen te vervangen door foto-ets of een zelfgemaakt alternatief. Een goed voorbeeld waren de houthouder aan de kanonmantel, deze waren te klein en te rond gegoten. Hiervoor heb ik met metaal draad een nieuwe versie gemaakt en gemonteerd met secondelijm. Toen ik toch bezig was met de kanonmantel heb ik deze ook direct voorzien van een getrustureerd door met een persje Revell 'Plasto-plak' aan te brengen, nadat het eenmaal droog was heb ik de plakuraag terug geschuurd tot een overtuigend uitzicht getrustureerd (Foto: 4, 5, 6). Ook verschillende bagagehouders en klemmen aan de buitenkant van het voertuig heb ik vervangen door een foto-ets alternatief (AFV-Club AG15013). Aan deze bagagehouders en klemmen heb ik diamra jerrytanks, tassen en doeken gemonteerd (Foto: 7). Op de referentiefoto's die ik heb verzameld waren ook vaak overbellen 'PM's' te zien. Volgens mij werd alles wat ook maar enig nut had meegenomen achter op de tank! Deze uitrusting wilde ik ook aan mijn M36 geven. De fel groene zellen, liëns en doeken heb ik van 'Greenstuff' gemaakt. Deze 2 componenten kneedpasta laat zich goed uittrollen tot een dun plakje waar ik vervolgens een doek of afdeklaai van maak. Greenstuff laat zich ook goed lenen om lansen na te maken of om figuraties te bootstraten (Foto: 8, 9). De plastic spoorbanden zagen er goed uit, maar ik heb ze toch vervangen door een zelfgebouwde versie van lijk. Deze dikke spoorbanden kon ik wat makkelijker vervangen en

RECHT: De zelfgemaakte spoorbanden van lijk.

beschadigen. Dit soort kleine beschadigingen geven een model gebruikt en realistisch uiterlijk (Foto: 10, 11).

Om het model te voorzien van nog meer detail heb ik het 30 kaliber M2 machinegeweer op het loopveld opgevoerd met een foto-ets set van Aber (35L-080). Dit setje bevat naast foto-ets onderdelen ook een gedraaide loop en handvaten. Dit gedetailleerde machinegeweer is een echte blikvanger! (Foto: 12, onder).

ONDER: Enkele foto's van het compleet gebouwde model. Foto: 12, 14.



RECHTS: De tank in de primeraag en daarnaast de eerste laag Olive Drab met iets opgetichte delen op de hoger gelegen delen.

VERVEN & VERWEREN

Toen ik tevreden was met de detaillering en bekapping was het tijd voor een laagje primer. Ik gebruikte hiervoor een simpele primer uit een spuitbus. Ik bracht meerdere dunne laagjes primer vanuit verschillende hoeken aan. Zo was ik er zeker van dat het hele model bedekt was met primer en de volgende verlagen zich overal goed konden hechten. **(Foto: 15)** De volgende laag verf bestond uit Ammo Mq-0237 "Olive Drab" zonder noemenswaardige "color modulation". De hoger gelegen delen zijn iets opgeticht met een mengsel van "Olive Drab" en "Sand Gelb" maar daar is het bij gebleven **(Foto: 16)**. De laatste tijd gebruik ik steeds minder color modulation. Persoonlijk vind ik het de moeite niet echt waard. Ik breng liever kleurvariatie aan in een later stadium met olieverf. Maar hierover later. Ondine zag ik een aantal interessante wintercamouflage patronen voorbij komen van jacksonts die vochten tijdens de slag om de Ardennen in 1944. Ik heb ervoor gekozen om geen specifiek voertuig na te bouwen maar om mezelf wat meer vrijheid te gunnen en me alleen te laten inspireren door de foto's die ik online zag. Met het pensel bracht ik een aantal dikke witte strepen aan op mijn model totdat ongeveer 3/4 van de M36 wit was. Dit konkt ongeveer overeen met mijn referentiemateriaal. De verf die ik hiervoor gebruikte was Ammo Mq-0056 "mat wit" welke in verdunde versie aantrocht in 4 a 5 dunne laagjes. Op deze manier bouw ik langzaam een dunne maar goed dekkende laag verf op **(Foto: 17, 18)**. Natuurlijk kon deze vers aangebrachte witte camouflage laag niet zo mooi blijven. Zoals we zo vaak op witzakke voertuigen kunnen zien laat deze laag verf eenvoudig los en komt de onderliggende camouflage weer tevoorschijn. Om deze witte verf te "chippen" gebruik ik ook bij dit model wasbenzine. Zoals ik in mijn T-40 artikel in uitgev. 80 van MBM heb beschreven kun je de verf van Ammo afbreken of chippen met wasbenzine. Ook dit leer dippe ik mijn kwast in wasbenzine en bewerkte hiermee

mijn model. Vanaf dit stadium lijkt deze techniek ontzettend veel op haarlijk chippen wat je normaal zou doen met een kwast met water. Uitzakende randen, details en horizontale oppervlaktes waar de bemanning zou lopen zijn logische plekken om wel witte verf weg te poetsen. Ook hier baseerde ik mij vooral op mijn referentiefoto's **(Foto: 19, 20, 21)**. Nadat ik tevreden was met mijn gelychte wintercamouflage kon ik met het onderdeel van de verwerking beginnen waar ik persoonlijk het meeste plezier aan beleef. Het verwerken met olieverf. Zoals ik eerder schreef ben ik bijna helemaal overgesapt van color modulation naar het intensiever gebruiken van olieverf. Ik probeer hierin zo veel mogelijk het voorbeeld van Michael Rinaldi te volgen die de term "Oil Paint Rendering" heeft geïntroduceerd. Deze term laat zich niet heel eenvoudig vertalen in het Nederlands, maar het komt neer op het aan-
passen bijstellen van een kleur of tint door gebruik te maken van verschillende olieverf technieken. Zo kun je met olieverf bijvoorbeeld hoger gelegen details accentueren door de kleur wat lichter te maken en dieper gelegen onderdelen juist donkerder. Maar ook contrast aanbrengen tussen 2 punten kan door ze elk een andere tint te geven met olieverf. Zoals altijd laat ik eerst de olie uit mijn olieverf trekken door kloddertjes verf even te laten rusten op een stukje karton. Dit verkort de droogtijd van de verf en voorkomt een vervelende glans na het drogen **(Foto: 22)**. Een goede prik om wat contrast of schaduw



ONDER: Ammo Mq-0050 "mat wit" wordt in verdunde versie in 4 a 5 dunne laagjes aangebracht.



RECHTS: Uitzakende randen, details en horizontale oppervlaktes worden veel opgetapst met de witte verf.



BOVEN: Olieverf op het karton doet de olie wegklinken in het papier.

RECHTS: donkerbruine olieverf wordt door het "Dorless thinner" verdund en afgewreven bij een schaduw.

BOVEN: Ook kloten, naafjes en andere details worden geaccentueerd.

lijgen op het model **(Foto: 29)**. En natuurlijk mocht "streaking" niet ontbreken **(foto: 30)**. Al deze technieken bij elkaar zou je "Oil Paint Rendering" kunnen noemen. Verder werden randjes en uitstekende onderdelen nog gelyfverdund met donkerbruine olieverf om bloot gelegd en veeverd metaal te simuleren. **(Foto: 31, 32, 33)**. Resultaat dichtbij **(Foto 34)**.

ONDER: Het compleet afgewerkte model van witte pinnen met getralise geshotblikje.



26. Met kwast en pensel en schijfjes worden onderdelen als de ring rond de kupper bijgevoerd.



26. De jerrycans en grote apparatuur worden ruwe zandkorrelgrind gemaakt door het vastzetten aan de draagring met stevige...



26. Het 'pickling' met een was-achtige verdunde olievet wordt een fijne textuur bewerkstelligd op het model.



30. 'Droering' verbruikt vervaste stoffen worden aangebracht.



31, 32. Boven: Het resultaat van de laatste onderdelen nog gedroogd met donkerbruine olievet om de witte camouflage te simuleren.



30. Boven: Het resultaat van de laatste onderdelen nog gedroogd met donkerbruine olievet om de witte camouflage te simuleren.



LINKS-ONDER: De algemene pigment wordt gemaakt van onderstaande ingrediënten: A-Mig-3029 'winter soil'.



33. Boven: Het resultaat van de laatste onderdelen nog gedroogd met donkerbruine olievet om de witte camouflage te simuleren.



ONDER: Het compleet afgewerkte model in zij aanzicht.



36. De wash wordt aangebracht.



36. De wash wordt aangebracht.

MODDER Nadat ik uiteindelijk klaar was met de olievet was het tijd om te kijken met modder te gaan kleden! Het liefst kies ik een donkere kleur modder voor een schaalmodel met wintercamouflage. Donkere modder steekt af tegen de witte camouflage, die zorgt ervoor dat het prettiger is om naar het model te kijken. Lichtere modder en stof zorgt er voor dat een model er erg bleek uit gaat zien. De eerste stap was een algemene pigment wash gemaakt van onderstaande ingrediënten en A-Mig-3029 'winter soil'. (Foto: 35, 36). Nadat de wash gedroogd was werd er een dikke modderpasta aangebracht (gemaakt van dezelfde pigmenten als de wash, AK 190 'Matte Varnish' en Noch 'gras-blaasjes'). Deze pasta werd aangebracht rond de waring, wielen en andere plekken waar modder zich makkelijk zou kunnen verzamelen. Ook werd deze modderpasta in mindere mate op de bovenkant van de romp aangebracht en plekken waar de bemanning waarschijnlijk veel lang zou lopen en klimmen. Ik heb niet veel van deze modder aangebracht rond de grond over het algemeen hard gevoren is in de winter (Foto: 37, 38, 39, 40). Als laatste ververingstap werden bepaalde randen nog geaccentueerd met een poedroed om ze te laten glimmen waardoor het model er echt als van...



LINKS-ONDER: De dikke modderpasta gemaakt van dezelfde pigmenten als de wash, AK 190 'Matte Varnish' en Noch 'gras-blaasjes' wordt aangebracht. 37-38-39



38. De wash wordt aangebracht.



LINKS: Aangeven de grond voor het algemeen in de winter hard bevoren is. Het is niet teveel modder aangebracht.



42. De wash wordt aangebracht.



43. De wash wordt aangebracht.



BOVEN: Om wat extra detail toe te voegen werden binnen en buiten de Jackson 90mm en 50 hulzen geplaatst. Deze metalen accessoires kwamen van AFV-Club, Item AF25111 en Master, Item 084-55-026.



CONCLUSIE

Opgenieuw wil ik toch nog de goede pasvorm van dit model benoemen! Als je op zoek bent naar een snel te bouwen model, dan is deze M36 van Airfix zeker een aanrader. De detaillering kon beter, maar zoals ik zei was dit met een simpel beetje foto-ets opgelost. Het kroonstuk op mijn M36 vind ik het M2 Browning .50 kaliber machinegeweer van producent Aber op het dak! Daarnaast heb ik veel plezier beleefd aan het plaatsen van de bagage op dit model en dan met name de doeken en afdekzeilen die ik heb gemaakt van Orinestoff. Misschien dat ik hier in een volgend artikel nog wat dieper op het maken van dit soort accessoires inga. Ik ben tevreden met het eindresultaat! Zowel de detaillering, wintercamouflage, bepaling en verwerking vind ik gestap! Ik denk dat ik in dit artikel heb laten zien dat je voor een gul uitzende wintercamouflage niet veel verschillen...

de technieken hoeft te beheersen, met een aantal tubes olieverf en wat pigmenten kom je al heel ver!



Modelwereld.eu
www.modelwereld.eu

AMERICAN RED CROSS

ORDER ONLINE!
OUR BOYS NEED
SOX
KNIT YOUR BIT

ORDER ONLINE!
MODELWERELD.EU

Modelwereld.eu
www.modelwereld.eu

VOOR DE NIEUWSTE MODELLEN GA JE NAAR:
WWW.MODELWERELD.EU

ORDER ONLINE!
MODELWERELD.EU

Modelwereld.eu
www.modelwereld.eu

WELKOM AT
WWW.MODELWERELD.EU

ORDER ONLINE TODAY

MODELWERELD.EU

www.modelwereld.eu

Modelwereld.eu
www.modelwereld.eu

ORDER ONLINE TODAY

MODELWERELD.EU

www.modelwereld.eu

MODELWERELD.EU

Oud Eemnesserweg 27, 3755 MR Eemnes,
Tel +3135-6286688 mob +316-53271742 mail info@modelwereld.eu

PINKPANTER

Cees Hendriks wisselt wat onderdelen uit van twee Revell kits om er zo een versie van te maken van de Koninklijke marine: het type SH-14D. Lees mee hoe Cees er weer een fantastisch model van maakt!

De Koninklijke Marine heeft sinds 1977 tot september 2012 vier versies van de Westland Lynx helikopters in dienst gehad. De versies waren UH-14A van 1977 tot 1997 gebruikt voor Search & Rescue, Transport en opleiding; de SH-14B van 1997 tot 1997 voor onderzoeksoverstranding; de SH-14C van 1980 tot 1997 voor Search & Rescue en opleiding en de SH-14D van 1997 tot 11 september 2012 voor onderzoeksoverstranding, Search & Rescue, opleiding en transport. De Westland Lynx is een van de vandaanste helikopters in de wereld. Oorspronkelijk ontworpen voor het opperen en uitschakelen van vijandelijke oppervlakteschepen en onderzoeksonderzoek. Hierbij werd gebruik gemaakt van dipping-sonar voor opsporing en twee doelloekende M46 torpedo's voor uitschakeling.

Met de Forward Looking Infra-Red camera kon ook 's nachts geprojecteerd worden. Verder kon in de deuropening een machinegeweer van 7,62 mm worden geïnstalleerd. Voor zelfbescherming was de hel voorzien van Chaff en Flares. Vanaf 1993 werden alle typen gestandaardiseerd naar één multi-rolle versie, de SH-14D. De Lynx helikopter stond 24 uur per dag en 7 dagen per week gereed voor Search & Rescue vanaf het Maritiem Vliegkamp De Kooy te Den Helder. Met de Lynx zijn veel spectaculaire reddingen verricht door gebruik te maken van de boordier, vaak in zeer slechte weersomstandigheden. Aan boord ging dan ook altijd een arts mee. Ook werd de Lynx gebruikt voor transporten zoals het overbruggen van mensen en materieel tussen schepen of het afzetten van

speciaal getrainde mariniers die werden ingezet bij handhaven van handelsembargo's of acties tegen piraterij. De thuishaven van de SH-14D was Maritiem Vliegveld De Kooy te Den Helder. Vanaf 4 juli 2008 is de groep opgegaan in het Defensie Helikopter Commando (DHC) vallend onder het bevel van de Koninklijke Luchtmacht. Het DHC had twee Lynx squadrons: 7 en 860. Het 7 squadron was het opleidings- en SAR squadron en 860 Squadron operatieve vanaf schepen. De Lynx was uitgerust met een harpoenhaak aan de onderzijde waarbij de hel na een landing op een oorlogsschip zich direct vast kon zetten, ook hielp het hierbij de hoofdwielen onder een hoek van 45 graden konden worden geplaatst bij dek operaties. Zelf kreeg ik de kans om een klein uurtje in de simulator op

De Kooy door te brengen waarbij onder meer boordlandingen werden beoefend. Dat was voor mij hard werken! De Koninklijke Marine heeft de beschikking gehad over 24 Westland Lynx helikopters. Het doek voor de Lynx viel op 11 september 2012 toen deze helikopter vervangen door de NH-90.

HET MODEL

Revell bracht eerst de M46A uit en daarna de HAS 3 versie. Omdat ik beide versies in bezit had, kon ik de benodigde onderdelen uitwisselen. Besloten werd een SH-14D Lynx te bouwen in dienst van de Koninklijke Marine en de

2(70) van Vlootseheid VS-2 "Pink Panther" met een afbeelding van Pink Panther op de rechterdeur en een paard op de linker deur. Dit model werd samengesteld uit onderdelen van 1/72 Revell Westland Lynx HAS 3 en Revell Sea Lynx M46A.



BOVEN: De bovenstaande kits werden gebruikt: Westland LYNX HAS 3 (nummer 54557) en de Westland SEA LYNX M46A (nummer 54652).

DE BOWW, COCKPIT

Begonnen werd met een juit instrumentenpaneel. Dit kon worden verleggen door twee instrumentpanelen te verzagen en de juiste delen bij elkaar te voegen. De instrumentenconsoles dienden ook te worden aangepast. Bekabeling achter de instrumenten is toegevoegd evenals instrumenten met eigen decals. Verder is aan het voorste schutbord bekabeling aangebracht en op de vloer, naast de twee kleine

ramen, twee sircoponen.

Kleuren:

Instrumentenpanelen-Camouflage grijs- Humbrol 128 met zwarte accenten. De instrumentopeningen ontvingen hoogglans witte rondjes waarop uiteindelijk de instrumentdecals werden aangebracht met Microsol. Na de droging werden de instrumenten glanzend gemaakt met enkele druppels Future, aangebracht met cocktailprikkers. Alle kleuren op de toetsen en knoppen werden aangebracht met cocktailprikkers. Het frame van de twee pilootstoelen-camouflage grijs- Humbrol 128. Het instrumentenpaneel- antraciet Revell M9. Eigen stabel aanvoering in de cabine- eveneens- Humbrol 128.

ONDER: De stoelen zijn uitgerust met roterende, verstelmechanisme, kleine brandblusser en maggen aan de achterzijde. Twees is hier goed zicht op het aangepaste instrumentenpaneel.



RECHTS: Het platform met verlichting- en microfoonopeningen en centrale lamp. Dit platform leeg een lichte dringacht met zijwiel. De zijwiel achter het onderaan zijn met plekkertje wit- en in bekabeling is toegevoegd.



ONDER: Iem vanaf de rechterzijde.

RECHTS: Detail microfoonopeningen en centrale lamp.



•REVELL 1/32 Westland LYNX SH-14D helikopter



Stoelstang - Olijfgroen Revell 44. De schuifvacht is gemaakt van ruw schuifvacht en bevestigd met Colle 21. Kleur: Afrika Brown. Mats-Revell 17. Aan het plafond zijn vier snoeren gemaakt van elektroductaansoor, bevestigd met Colle 21.

Dit elektrische snoeren zijn als volgt gemaakt: een dunne koperdraad wordt om een injectieaand of een spel gewikkeld en daarna hiervan af getrokken. De metalen snoer behoudt zijn vorm. Ook de beide stalen van de vliegers werden onder handen genomen en gepolijst op rails gemaakt van plasticart. Aan de stalen zijn diverse details toegevoegd. Het frame aan de binnenzijde van het windcherm is zwart zijdeglans. Revell SM 302. Twee rimen van het grote windcherm aan de binnenzijde aan de binnenzijde doorzicht blauw met Tamiya X-23 geponst, gemaakt met Future (Pludge) die weer verband was met fotografischol.

CABINE
Verder met het interieur. Op de cabinevloer werden eerst de instrumentenconsole, stuurknuppels, collectives en de achterbank geplaatst. Daarna werden de stalen van de vliegers aangebracht. De linker steel werd voorzien van een sangepaste schuimblazer en bij beide stalen werd de achterzijde aangepast voor plaatsing voor opbergzakjes voor diverse zaken. Van gitaarsnaar werd een stoelverstel mechanisme gemaakt. Omdat ik besloot een Search & Rescue (SAR) versie te bouwen,

werd alleen aan de achterzijde van de cabine een bank geplaatst en deze te voorzien van aluminium riemen (wijflessenhal).

Kleuren: Riemen voor bank-aluminium of lood. Kleur: Humbrol 93. Mats Duivent Yellow plus drybrush met lichtgrijs Humbrol M 64. Vier-Gull grey-Humbrol M140 met een drybrush van lichtgrijs Hu 64. Zwaarden, plofband en achterwand-muisgrijs- Revell 47. Lamp cabine -Mat Wit- Humbrol M34.

Cabineplafond- een drybrush met zilver Humbrol 11. Zitting canvasdek- Blauw- Revell M56. Achter- en zijwanden-Gull Grey-Humbrol M140. Aan de achterzijde van de cabine zijn riemen gemaakt van wijflessenhal aluminium, kleur: desert yellow- Humbrol M 93. Binnenzijde hoofdchulifuren-muisgrijs- Revell 47.

De cabinebodem met achterwand werd voorzien van de rechter zijwand, plofband en linkerzijwand. Dit binnenwerk werd bevestigd aan de rechter rompshell. Daarna werd de linker rompshell aangebracht.



BOVEN: De zelfgemaakte sproon (houten)bakking met de Radar Warning Receivers.

BOVEN: Een sterke bevestiging voor de staartrotor.



BOVEN: De aandrijving voor de staartrotor. Deze is onder de gasstrooming te zien.



LINKS: Het staartstuk met de aandrijving.

BOVEN: Het staartstuk plus rotors. Deze constructie is in het echt, en bij dit model ook te gebruiken.



BOVEN: Het vooraan met loodverankerd. Dit raam is voorzien van een stabilisator gemaakt van zwart plastic. Reclamerendontiaal waarbij twee instrumenten zijn bevestigd. Aan de onderzijde is met een witte deklaar een de-icing systeem aangebracht.

BOVEN: De buitenzijde van het vooraan met stouwe loodverankerd.

EXTERIEUR

Kleuren romp: Extra Dark Sea Grey-Humbrol 123. Onderzijde SKY-Humbrol 90. Staartrotor-aandrijving-grijs Revell SM 374. Op de romp, de zij- en onderkant werden diverse lichtinlaten, antennes en boeien gemonteerd. De staart werd voorzien met diverse antennes (roscschublijd). De hoofdvlakken van de Nederlandse versie is geheel anders. Deze onderdelen zijn zelfgemaakt. Omdat de hoofdvlakken onder een hoek van 45 graden staan, dienen op de poten de bevestigingsstukken te worden verwijderd. Alle landingsspoelen ontvingen de nodige remleidingen gemaakt van looddraad.

De Lynx was uitgerust met Flare/Chaff voorzieningen. De bevestigingsstukken aan weerszijden van de romp dienen zelf te worden gemaakt evenals de verkiepte bak aan de onder/achterzijde van de romp. Naast de neus werden twee Radar Warning Receivers (RWR) gemaakt en aangebracht. De romp verliest veel afzetwerk alvorens te kunnen gaan spuiten. De romp en staart worden los van elkaar gespoten. De hoofd- en staartrotorbladen- Dark Green Humbrol 143. De voorzijde van de rotor: Alclad Aluminum ALC-101. Groot staartstuk- Humbrol 69.

Groet staartstuk- Humbrol 69. Zwart neus aan de binnenzijde- Revell 7 hoogglans zwart evenals de binnenzijde van de cockpitdeuren.



BOVEN: Binnenzijde van de cabinebodem. Hier zijn de uitslag attracties met lading te zien.



BOVEN: De constructie van de staartrotor.



BOVEN: De staartrotor compleet als geheel voor montage.



LINKS: Rempolijst met zelfgemaakte sproon (houten)bakking met aan de achterzijde de kabine onder Flare antennes. Verder de zelfgemaakte bakken aan zijkant van de romp voor de bevestiging van de Chaff/Flare blok.



LINKS: De neus met zelfgemaakte vingera antennes. Deze bevindt zich ook aan de binnenzijde van de staart. Verder zijn de twee zelfgemaakte Flare antennes goed te zien. Opmerking: is het instrumenten uitpakwerk met Tamiya tape.



BOVEN: Het aanbrengen van de decals op de staart. Van alle letters wordt de film weggeplakt/afgehaald, verder gebruik ik Tamiya tape om de gelede decaal af te vlijten.



LINKS: Het stabiel op correcte hoogte gevestigd voor de D-140 uitvoering.



BOVEN: De hoofdrotor. Met Revell Contacta zijn vliegers de sproongen in rotorkop en de slottoren van de rotorkop behandeld. Daarna wordt de rotorkop op zijn kop gelijkt en de rotorkop wordt in de kop gelijkt. Nu aan de draagring-vinger steeds op zijn kop gelijkt om een subtile verandering.



BOVEN: Het Anti Collision Light wordt hier zelf gemaakt met het bekende fotocontacteer met andere vorm heeft.



Ook de landingspot onderzijde (3x) zilver metallic Revell 90. Alle boulen etc. op rotoren en romp -luchtlijn Humbrol H 64.

Rubber dempers op rotorloop-zwart zijdeglans-Revell SM 302. Alle kleine antennes onderzijde romp- eveneens zwart zijdeglans-Revell SM 302. Alle grote antennes onderkant romp en staart-hoogflans zwart-Revell 7. Twee toegangen-gemaakt van stalen plaatstaal- op zijkanalen van de staart-zilver metallic-Revell 90. Vier flats (driflcha-mer)-twee aan de voorzijde en twee achter de hoofdwielpoten-Leaf Green Revell SM 364.

Stator-verbindingstuk 4x -rood-Revell-31. Beendverlichting links-Rood Revell 31, rechts-groen-Revell SM 364. De opslende U-vormige antenne onder de romp, aan het begin van de staart, is gemaakt uit vier stukjes spruce gevield door een stukje stalen B-gitaar naar gebogen in een U-vorm. De stalen gitaarstaaf is bevestigd met cyanoacrylatlijm (Colle 21). Nadat de staart aan de romp is gelijmd werd de gehele kast plus onderdelen in de hoogflans Future (heet nu

Plegel) gespoten ter voorbereiding voor het aanbrengen van de decals. De wielbonken-Tank Grey-Humbrol Matt 67. De rompdeuren werden bevestigd in open positie zodat het interieur volledig zichtbaar is. Door aan de bovenzijde van de deuren cyanoacrylat te smeren werd de landinglamp onder de romp

werd ingeklappt gemonteerd omdat de hel gepareerd staat.

De romp wordt voorzien van diverse kleine details en daarna volgt de eindtag Glita Paratolak eindglans verdund met gedemineraliseerd water. Na droging wordt de- in grote mate samengevoegde-Tamiya past verwijderd en kan de eind montage beginnen. De landinglamp onder de romp werd ingeklappt gemonteerd omdat de hel gepareerd staat.

De grote platte deurramen werden pas geplaatst nadat de

deuren de anelieve hopen bereikt, dat wil zeggen, voorzien van decals en eind (Glita) laag. Deze ramen werden met MEK-FAK bevestigd en daarna werden de randen pas van kleur voorzien.

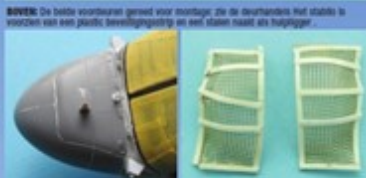
DE HOOFDROTOR

De rotorconstructie vergt enige aandacht. Nadat de rotorloop is geassembleerd, in de goede kleur gespoten- Extra Dark Sea Grey (Humbrol 123)- en voorzien van de vereiste decals, krijgt deze een eindtag van Alcad 2 Kleur Kone Flat (ALC-314). Na droging worden de rotorbladen- eveneens voorzien van Alcad Kleur Kone Flat gemonteerd. Aangezien de bevestiging van de bladen aan de kop vrij klein is, leg ik de rotorloop met de bovenzijde omlaag op een glad oppervlak.

De vier bevestigingspunten van de deze kop worden voorzien van Revell Contacts Liquid lijn. Ook de kleine bevestigingspunten van de rotorbladen worden van deze lijn voorzien. Daarna worden de rotorbladen met de bovenzijde omlaag in de kop geschoven. Na een dag droogtijd ziet de zaak er piekelt uit.

De echte rotorbladen zijn van bijzonder stijf kunststof materiaal. Bij geparkeerde Lynx hangen deze bladen ook niet door naar beneden. Bij de onderzijde worden enkele lussen aangezet met Burnt Umber Van Talens zeer sterk verdund met Terpentine.

De romp wordt voorzien van diverse kleine details en daarna volgt de eindtag Glita Paratolak eindglans verdund met gedemineraliseerd water. Na droging wordt de- in grote mate samengevoegde-Tamiya past verwijderd en kan de eind montage beginnen. De landinglamp onder de romp werd ingeklappt gemonteerd omdat de hel gepareerd staat.



BOVEN: De twee rotorbladen vast zetten met de juiste bevestigingsring en een stevig draad of halprijgje.



LINKS: Stuk romp met de (vermen) (hoofdring) plus (antenne) (antenne). Twees is de bak aan de romp goed te zien die dient voor de bevestiging van de Chert-Flare blok.

Alvorens de lamp te bevestigen, heb ik een stukje rond aluminium folie (uitgeprint met punch & die set) in de uitparing van de romp gelegd met de glimmende kant naar boven. Hierop werd de lamp gemonteerd. Als het licht erop valt zit dit eruit als een echte reflector.

De Anti Collisionlamp op de staart is van een ander model dan waarmee de MLD-kist was uitgevoerd. Ik moest deze dus zelf maken. Van een stukje doorzichtig raamwerk waar de lamp aan hangt, werd de vorm van de lamp gemaakt. Met de Master Casters "Miracle Shiner polishing stick" werd de zaak weer doorzichtig gemaakt. Daarna werd een deel afgezaagd zodat de fetselijke lamp overblijft. Aan de onderzijde werd een gatje geboord en een stukje spruce gelijmd. Dit zorgt voor een goede lymmerbinding op de staart. Na montage werd de lamp met Tamiya X-17 doorzichtig rood geverfd.

De velgen van alle wielen werden aluminium Humbrol 56 gekleurd. De prominente antenne onder de staart werd gemaakt van vislijn-Feeder mono- met een doorsnee van 0,14 mm. Deze antenne werd vastgezet met cyanoacrylatlijm. De isolatoren op deze antenne werd van wit Milligut gemaakt en geaskeerd met een druppeltje cyanoacrylat aan de voor- en achterzijde van de isolatoren. Daarna werden de draad en isolatoren met zwart geverfd. De checkramen van de hydraulische

reservoirs aan de linker- en rechterzijde van de motorbehuizing zijn als volgt gemaakt: de ronde raampjes zijn uitgeprint uit doorzichtig plastic reclamemateriaal. Daarna is uit een decal uit eigen voorraad- een rood-witte decal geprikt. Deze decal is met Future op het ronde raampje bevestigd. Daarna werd dit in het ronde gat bevestigd met Future. De zaak werd afgerond met een rond uitgeprint plastic raampje eveneens weer bevestigd met Future.

Deze constructie werd zowel links als rechts gedaan. Door de Future als lijm te gebruiken blijft de zaak mooi doorzichtig.

RECHTS: De romp met de voorsteuren in open positie om de cockpit goed te kunnen zien. Verder valt de witte deking erop op aan de onderzijde van beide voorsteuren. De rotorloop draait nog te worden geplaatst.



BOVEN: Goed zicht op het voorste deel van onze Lynx.

ONDER: Alle onderdelen voor de zijdeglans (Humbrol). De twee zijdeglans heb ik later vervangen door twee hoofdglans (Humbrol) omdat deze zeer goed onder moeilijke hoeken te plaatsen zijn.



FOODCOVER

In eerste instantie hadden de Lynx helikopters geen covers voor de motorinleten. Een aantal foto's van de 270 laten dit zien. Revell heeft doorzichtige covers meegelieferd. Omdat later alle Lynx heli's met gascovers vlogen heb ik ook twee exemplaren gemaakt. Opmerkelijk was dat vaak gepaarde Lynx heli's rode kunststofcovers over de gascovers hadden. Ik besloot tot het laatste en nutste de doorzichtige covers van Revell uit met aluminiumfolie. Na bevestiging werden deze delen rood gespoten (Rul 3000 Revell 311) en na droging gematst met Alcid Klar. Kote Flat - ALC 314. De bevestiging werd nog een kunstje, omdat ik deze covers niet met lijn wilde bevestigen. Aan de binnenzijde werd met plastic rod een constructie gemaakt waardoor de cover kon worden kleen geklemd in de motorinlet.

DECALS

Om een Nederlandse Lynx te bouwen heb ik wel Luik Boemans 'Dutch Decal' nummer 32014 nodig. Westland Lynx UH5H-14 A/B/C/D Marine Luchtmacht Dienst. Met deze decaliteit is het mogelijk om alle Nederlandse versies vanaf A t/m D te bouwen. Waar deze decaliteit niet in voorzag, werden de decals gebruikt van de Revell

Westland LYNX HAS.3 en de Revell Westland Lynx MK88A. De bigeleverde grote decaliteit zijn van uitstekende kwaliteit. De ramenwafels werden voorzien van vloestafelplaten en bevestigd met Revell Contacts Liquid lijn aangebracht met een cocktailprikkertje.

DE HOIST (LIER)

Tot mijn verrassing zitten in de MK-88 doos onderdelen om een hoist-lierhijp installatie samen te stellen. In de bouwtekening wordt hier niet naar verwezen. Deze hoist bevat een voortstuiter, twee hydraulische slangen, het lierhuis bestaande uit twee delen, de stevige bevestiging met draaistafel en de hydraulische arm plus bevestigingsstuk voor het lierhuis aan deze arm en tot slot de lierkaak. Zelf maakte ik de lierrommel met looddraad (0,4 mm doorsnede) en diverse ledigen gemaakt van stalen E-straalstaal. De constructie zonder bouwtekening is even duister, maar 'Walk Around' foto's brachten hier uitkomst. De twee hydraulische plastic slangen werden vervangen door exemplaren van looddraad, deze zijn makkelijk in goede vorm te buigen. Kleurens het roestvrij en titanium- Gull Grey Matt-Humbrol 140, de twee hydraulische slangen zijn gemaakt van

looddraad-0,5 mm doorsnede en bevestigd met cyanoacrylatlijm en de lierkaak-Revell 31-Rood RAL 3000. De hoist werd Humbrol 123-Extra Dik Sea Grey Satin-gepoetst. De hydraulische poort en eriale ledigen werden voorzien van zilver metaalkleur-Revell 90.

STABULO

Om een SH-140 stabulo te krijgen dient vanaf de buitenzijde 14 mm te worden verwijderd. Verder heb ik van dit stabulo de bevestigingspunten verwijderd en op de plaats een gatje geboord waarin een lange plastic pen past. Daarnaast nog een gatje geboord waarin een afgeknipte stalen speld met cyanoacrylatlijm werd geplaatst. In de staart werd het oorspronkelijke bevestigingsgatje ietsje vergroot terwijl een nieuw gatje geboord werd waarin de metalen speld past. Het stabulo werd nu aan de staart bevestigd door cyanoacrylatlijm aan te brengen in het gatje waar de stalen speld in past. Het stabulo werd zo geplaatst dat er een kleine spleet overbleef. Immers het stabulo is niet tegen de staart geplaatst.

CONCLUSIE:

Revell levert -zoals gewoonlijk- uitstekend prijs/kwaliteit

product. De verpakking (de enveloppen) is iets waarvan ik hoop dat Revell dit overboord zet en weer met een doos en decal komt. Dit voorkomt beschadigen. Dit model is zeer goed gedetailleerd en er worden zelfs meer onderdelen geleverd -denk aan de hijsinstallatie- dan op de bouwtekening staat aangegeven. Om een goed lijkende replica te krijgen van de originele Lynx is wel wat werk te verrichten en een goede documentatie -lees Walk Around foto's- noodzakelijk. Onder de staart dient een vierkante bak te worden gemaakt, de pontons waar de loofafhangpoten in bevestigd zijn, dienen zelf gemaakt. Verder een aantal anemans en het instrumentenpaneel plus de zonzering boven de instrumenten. Ook de bigeleverde grote decaliteit zijn van uitstekende kwaliteit. Om een Nederlandse Lynx te bouwen heb ik, zoals ik al eerder heb aangegeven, wel de decaliteit 32014. Westland Lynx van Dutch Decal Luik Boerman nodig. Met deze decaliteit is het mogelijk om alle versies van de UH5H-14 A/B/C/D te bouwen. Voor de superdetailiehebbers bestaan veel mogelijkheden om dit model te

verrijken met open motoren, opklapbare rotoren etc. Kortom: wat mij betreft heeft Revell weer een uitstekende prestatie neergezet waarmee de mogelijkheid bestaat om een prachtige Nederlandse Lynx in bezit te krijgen.

'Revell levert -zoals gewoonlijk- een uitstekend prijs/kwaliteit product'.

•MODELLECT 1/35
 German Heavy tank
 E-75 mit 12.8cm KwK
 Tiger III
 Kitnr. UA35012



Jan Orsel bouwt een zogenaamde 'Paperpanzer' en geeft er ook nog zijn eigen invulling aan.

rondom deze tanks enorm. Modelbouw producenten als 'Fist Of War' spelen hier handig op in en maken nu ook bouwdoosjes van deze zogenaamde "Paper Panzers".

DE BOWDOOS:

De E-75 mit 12,8cm L55 Tiger III' van Fist Of War is hoofdzakelijk een bouwdoos voor science fiction, Paper Panzers/Panzer 46 en World of Tanks liefhebbers. Maar ook voor de gewone modelbouwer die een hypothetisch model van de E-Serie wil bouwen is deze bouwdoos, wellicht met wat extra sandacht, ook zeer geschikt. Omdat de E-75 in de categorie "wat als" valt, heb ik deze bouwdoos niet beoordeeld op historische feiten en technische data maar gewoon puur op

pasvorm, detaillering en algemene kwaliteit.

DE PLUSPUNTEN

De algemene pasvorm van deze bouwdoos is vrij goed, de grote onderdelen passen bijna naadloos aan elkaar waardoor er niet veel geplamuurd hoeft te worden. Dit kan ik altijd erg waarderen. Alles is mooi gegoten zonder al te veel "flash", vervelende uiteringmerken waren niet aanwezig. Het plastic is makkelijk te verwerken en niet te broos of te zacht. Voor zover ik kon inschatten kloppen de maten en verbouwingen van het model met het "origineel". Verder wil ik nog vermelden dat ik het compacte handleiding boekje erg prettig vond om mee te werken.



TIGER III'
 German Heavy Tank
 E-75 mit 12.8cm KwK
 Modelbouw producenten als 'Fist Of War' spelen hier handig op in en maken nu ook bouwdoosjes van deze zogenaamde "Paper Panzers".
 De algemene pasvorm van deze bouwdoos is vrij goed, de grote onderdelen passen bijna naadloos aan elkaar waardoor er niet veel geplamuurd hoeft te worden. Dit kan ik altijd erg waarderen. Alles is mooi gegoten zonder al te veel "flash", vervelende uiteringmerken waren niet aanwezig. Het plastic is makkelijk te verwerken en niet te broos of te zacht. Voor zover ik kon inschatten kloppen de maten en verbouwingen van het model met het "origineel". Verder wil ik nog vermelden dat ik het compacte handleiding boekje erg prettig vond om mee te werken.

FIST OF WAR

Duitse tankontwerpen hebben gedurende de 2e wereldoorlog een razendsnelle evolutie doorgemaakt. Zo bestonden de Duitse panzerdivisies in de vroege dagen van de "Blitzkrieg" nog voor een groot gedeelte uit de lichte Panzer I en II van nog geen 10 ton. Aan het einde van de oorlog waren dit soort lichte tanks hopeloos verouderd en domineerden Panzers en Tigers de slagvelden. Uitendelijk kwam de Tiger II, ook wel Königstiger genoemd, de zwaarste geproduceerde tank van de oorlog zijn. Deze kolos woog 68 ton en was bewapend met het dodelijke 88mm KwK43 kanon. Terwijl geen enkele geallieerde tank een Tiger II frontaal kon uitschakelen was de Tiger II in staat om zelfs de zwaarste vijandelijke tanks op een afstand van 2km te vernietigen. Hoe indrukwekkend dit voertuig ook was, het zou nooit in grote aantallen geproduceerd kunnen worden vanwege het complexe ontwerp, lange productie tijd en de grote hoeveelheid benodigde grondstoffen. In totaal zijn er 492 Königstigers

geproduceerd tijdens WOII, een erg klein aantal vergeleken met bijvoorbeeld de Sherman of T-34. Vaak wordt de keuze toe het bouwen van te zware en te complexe tanks toegeschreven aan de neigingen van Hitler, maar deze gedachte is te simplistisch. Het Nazi-regime wist dat het nooit in staat zou zijn om de productie aantallen van de Verenigde Staten en de Sovjet Unie te evenaren. Zelfs niet als ze hadden gekozen voor simpelere ontwerpen als de T-34. En ook al zouden ze 50.000 Panzer IV's gebouwd hebben, dan nog was het onmogelijk om ze allemaal te voorzien van brandstof, munitie, reserve onderdelen etc. Als het dus niet mogelijk was om de oorlog te winnen door middel van kwantiteit, was het logisch om alles op kwaliteit te zetten. De Duitsers besloten dus om grote tanks te bouwen die in staat zouden zijn (door middel van betere gevochtseigenschappen) de grote aantallen geallieerde tanks het hoofd te bieden. Natuurlijk leek dit allemaal in theorie mooier dan in de prak-

tijk, zo vielen bijvoorbeeld ontwe-
 ver de helft van de Tiger II's uit door brandstoflekken en mechanische defecten. Deze defecten waren een logisch gevolg van te hoge gewicht en complexe ontwerp. Daar komt nog bij dat door bombardementen op de Henschel fabriek de productie regelmatig werd verstoord. De Panther was succesvoller maar ondervond soortgelijke problemen. En zo draaide aan het einde van de oorlog het beaaf in bij de Nazi top dat er iets gedaan moest worden om de productie te versnellen, de kosten te reduceren en het aantal verschillende ontwerpen terug te brengen tot een minimum.

Men bedacht toen de zogenaamde "Entwicklung Serie". Een reeks tank in verschillende gewichtsklassen: E-10, E-25, E-50, E-75 en E-100. Het gaat achter de E staat voor het gewicht in tonnen. De E-10 mocht de Heizer en Panzer III vervangen, de E-25 de Jagd-

panzer IV en Panzer KV, de E-50 de Panther, Jagdpanther en Tiger, de E-75 de Tiger II en Jagdtiger en uiteindelijk was er nog de E-100, een superzware tank van ongeveer 140 ton. Al deze E tanks zouden veel componenten delen wat de productie en het uitslandelijke onderhoud eenvoudiger zou maken. Maar zo ver kwam het nooit, alleen de E-100 verliet het teken-

Over eventuele bewapening, bepantsering en andere tactische details van de E-Serie zijn er nog veel vragen onbeantwoord. Tegenvoerdig hebben computerspellen als 'World of Tanks' de E-Serie nieuw leven in geblazen, en groeit de interesse en daarmee ook de discussie



DE CONSTRUCTIE

Als eerste begon ik met het verdikken van de zijbescherming. Zoals ik reeds heb vermeld vond ik deze te dun. Deze platen heb ik dikker laten lijken door er een strook styreen van Evergreen tegenaan te lijmen. Ik heb hiervoor geen besnoeiingen of meisingen uitgevoerd. Visueel moet het er gewoon wat dikker uitzien. Deze styreen strook is met veel Tamiya extra dun (thin) plasticijn verlijmt en pas na een dag droogtijd in vorm gebracht. Ik wilde zeker zijn van een goede hechting voordat ik begon met snijden en schuren (Foto 4, 5). Het volgende dat ik onder handen nam waren de in elkaar grijpende verbindingen van de frontbescherming. De bovenste plaat was netjes gedetailleerd maar helaas ontbrak bij de onderste plaat dit detail. Met een scalpel, wat plamuur en slipwerk lijmde het me dit detail zelf te fabriceren (Foto 6).

De romp was tot zover klaar voor de verdere detaillering maar eerst was ook de koepel nog aan de beurt. In mijn reservewonderdelen doos had ik nog een overgebleven Tiger II cupola van Tamiya of Zvezda. Omdat ik een E-75 wilde bouwen die niet erg ver van de Tiger II af stond in de tank evolutie heb ik besloten om deze originele Tiger II cupola te plaatsen. Wel heb ik het luk van E-75 gebruikt. Dit luk is een simpeler model, en omdat de E-75 in het leven geroepen was om de productie te versimpelen leek het mij logisch om dit detail te behouden (Foto 7, 8).

Toen ik het internet afspoorde op E-75 modellen van andere bouwers kwam ik de E-75 van Adam Wilder tegen. Een erg mooi model! Ik zag dat hij op zijn model een beschermende staalrand heeft toegevoegd onder het vizier van de bestuurder. Waarschijnlijk heeft hij deze rand geplaatst om het vizier te beschermen tegen rondvliegende scherven als de frontplaat geraakt zou worden door projectielen. Geen gek idee! Dus ik heb besloten om een soortgelijke beschermrand te plaatsen op mijn model. Ook hiervoor gebruikte ik Evergreen styreen. De lasnaden maakte ik van Greenstuff 2

RECHTS: Foto 4 en 5: Het verdikken van het pantser met strook styreen zodat het later in vorm werd gebracht.

ONDER: Foto 6: Het wordt de frontbescherming meer gedetailleerd.

RECHTSBoven: Foto 7: De lasnaden kloppen aard vertragen, dit is versterkt met de koepel besticker.

RECHTS: Foto 8: De lasnaden werden versterkt en het luk van de E-75 gebruikt.

componenten kneedmassa. Andere details die ik heb toegevoegd zijn ook te zien op deze foto zoals de draad naar de koepel, granaatinslagen en foto ets schurzenhouders (Foto 9).



LINKS: Foto 9: Meer details werden toegevoegd aan beschermende metaalrand, metaalraad naar de koepel, granaatinslagen en foto-ets schurzenhouders.

LINKSONDER: Foto 10: Versterkte koepelstruts en een andere kanonmontage.

Soortgelijke details bracht ik ook aan op de koepel lasnaden werden vertragen door Greenstuff en natuurlijk mochten ook op de koepel geen granaat inslagen ontbreken! De kanonmantel van Fiat of War kan ik helaas niet gebruiken omdat deze was bedoeld voor het 128mm kanon. Ik heb besloten om het 128mm kanon niet te gebruiken aangezien hiervoor de koepel in het echt te klein zou zijn. Als alternatief plaatste ik een normaal 88mm KwK43 kanon zonder mondingsrem. Gelukkig had ik ook nog een kanonmantel van een standaard Tiger II in mijn reserve onderdelen. Wel heb ik deze mantel een iets andere vorm gegeven, wederom geïmpreerd door de E-75 van Adam Wilder (foto: 10).



Het motordek werd nog verfraaid met staalroosters en staalplaten die bescherming boden tegen luchtscherven. Hiervoor heb ik Aber 35040 gebruikt, eigenlijk is dit PE setje voor een Tiger II bedoeld. Gelukkig paste alles ook prima op de E-75 (Foto: 11).

(Foto: 12) Het compleet gebouwde model

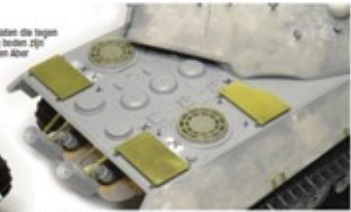


(Foto: 13)

PRIMER EN CAMOUFLAGE:

Vaak bedenken modelbouwers de juiste camouflage voor hun

RECHTS: Foto 11: Dit beschermende jachtverband die tegen luchtscherven bescherming boden zijn van foto-ets en komen uit een Aber detail set.



LINKS: Foto 12: Het model is nu samengevoegd.

besloten om mijn E-75 een redelijk standaard 3 kleuren camouflage te geven over een laag rode oxide primer. (Foto: 13, 14) De kleuren welke ik gebruikte zijn de volgende:

-AK Interactive 180 red primer
-AK Interactive 714
-8 Rese-dryn -Mg
-AMMO 085 NATO brown -Mg
-AMMO 012 RAL 7029 Durkollweiß '44
Zoals te zien is op de foto's heb ik de romp een iets ander camouflage patroon dan de koepel, (vlekken' op de romp en strepen op de koepel) Dit insinueert dat onspronkelijk de koepel eigenlijk niet bij de romp hoorde en dat deze 2 componenten pas later samen zijn gevoegd, misschien tijdens een reparatie na



(Foto: 14)

gevechtsschade! Dit soort subtiel details voegen toe aan de verhaal vorming rondom een model.



CHIPPING

(Foto: 15) Om het model te chipping paste ik wederom de methode met wasbenzine toe. Ik wil niet te veel in herhaling vallen en zal hier niet weer heel diep op in gaan. In mijn artikelen van de KV-220 en T-60 (zie de voorgaande Modelbouwmagazine's 79 en 80) heb ik deze techniek uitgebreid behandeld. Wel kwam ik tot de ontdekking dat AK Interactive verf veel weerbaarder is tegen wasbenzine dan Mig APMCO verf. (Dit is het eerste model waarvoor ik AK Interactive verf gebruikte.) Ik moest op de groene verflag meer kracht uit oefenen dan op de bruine en gele camouflage. Dit vond ik interessant en ik zal hier in de toekomst verder mee experimenteren. Ik kan me voorstellen dat het handig kan zijn om AK verf te gebruiken voor een verflag die je grotendeels intact wilt houden. Armoer kan dan weer rustig zijn voor wat zwaardere verwerking. Het resultaat op dit model vond ik in elk geval niet tegenvallen en waarschijnlijk blijft ik deze techniek nog lang gebruiken op toekomstige modellen. Voor beschadiging van de verflag door oxidatie thinner heb je niet bang te zijn, dit oplosmiddel is niet sterk genoeg om AK of Mig verf af te breken.

VERWERING MET OLIEVERF

(Foto: 16) Nadat het model uiteindelijk voldoende gechipped was kon ik beginnen met de verwerking door middel van olieverf. Ik heb mijn verzameling Abtelling 502 kleuren voor dit model aangevuld met ABT220 'Brick red', ABT050 'Olive green' en ABT003 'Dust'. 3 kleuren die terugkomen in de camouflage van mijn model. Verder gebruik ik altijd ABT110 'black' en ABT130 'Dark mud' voor wasse, schudwren etc. Zoals gewoonlijk liet ik de olieverf eerst even rusten op een stukje karton om de overtollige olie er uit te laten trekken. (Foto: 17) Details als schroeven, gleuven, kieren en lasnaden werden geaccenteerd met een donkerbruine olieverf was. De wash



LINKS: Foto 15:

Het chipping volgens de wasbenzine methode. Het is meer lezen over deze methode kijk dan in M&M nr. 79 (artikel KV-220 tank) en nr.80 (T-60 tank).



ONDER: Foto 17: Details als schroeven, gleuven, kieren en lasnaden werden geaccenteerd met een donkerbruine olieverf was.

LINKS: Foto 18:

Het verwijderen met olieverf, het op de modellen olieverf die op het karton zijn aangebracht om zo de olie eruit te laten trekken.



BOVEN:

Ik las de olieverf eerst af-lukken op het karton.



BOVEN: Foto 21

en 22: Het maken van een stevige basis met olieverf.

stevige basis met olieverf op te bouwen. Ik nam wederom de kleur 'Dust' (stof du) en bracht die redelijk dik met een grotere kwast aan over het hele model.

BOVEN: Foto 18, 19 en 20: Hier maak ik catanle in de 3 verschillende camouflage kleuren, het zogenaamde 'de guld reining'.

ONDER: De compleet afgewerkte tank.



(Foto: 23 RECHTS) De uitlaat werd natuurlijk ook niet vergieten en kreeg een licht laagje roest. Ook hiervoor werd olieverf gebruikt.

PIGMENTEN:

Ik was niet van plan om mijn model erg met modder te besmeuren. Het leek me wel leuk om de E-75 een stofje uitarij te geven. Een beetje zoals de tanks uit de Syrische burgeroorlog in steden als Damascus en Homs. Toch mocht een beetje modder en zand niet ontbreken op de romp en

Foto 23

Foto 26

voegd om de pigmenten te verzegelen op het model. Hiervolgens heb ik dit mengsel met een kwast opgedragen aan de romp, rupsbanden en wielen (Foto: 24, 25, 26, 27).



Foto 24

Foto 25

Foto 26

Foto 27

Foto 28

Foto 29

Foto 30

Foto 31

Foto 32

Foto 33

Foto 34

Foto 35

Foto 36

Foto 37

Foto 38

Foto 39

Foto 40

Foto 41

Foto 42

Foto 43

Foto 44

Foto 45

Foto 46

Foto 47

Foto 48

Foto 49

Foto 50

Foto 51

Foto 52

Foto 53

Foto 54

Foto 55

Foto 56

Foto 57

Foto 58

Foto 59

Foto 60

Foto 61

Foto 62

Foto 63

Foto 64

Foto 65

Foto 66

Foto 67

Foto 68

Foto 69

Foto 70

Foto 71

Foto 72

Foto 73

Foto 74

Foto 75

Foto 76

Foto 77

Foto 78

Foto 79

Foto 80

Foto 81

Foto 82

Foto 83

Foto 84

Foto 85

Foto 86

Foto 87

Foto 88

Foto 89

Foto 90

Foto 91

Foto 92

Foto 93

Foto 94

Foto 95

Foto 96

Foto 97

Foto 98

Foto 99

Foto 100

Foto 101

Foto 102

Foto 103

Foto 104

Foto 105

Foto 106

Foto 107

Foto 108

Foto 109

Foto 110

Foto 111

Foto 112

Foto 113

Foto 114

Foto 115

Foto 116

Foto 117

Foto 118

Foto 119

Foto 120

Foto 121

Foto 122

Foto 123

Foto 124

Foto 125

Foto 126

Foto 127

Foto 128

Foto 129

Foto 130

Foto 131

Foto 132

Foto 133

Foto 134

Foto 135

Foto 136

Foto 137

Foto 138

Foto 139

Foto 140

Foto 141

Foto 142

Foto 143

Foto 144

Foto 145

Foto 146

Foto 147

Foto 148

Foto 149

Foto 150

Foto 151

Foto 152

Foto 153

Foto 154

Foto 155

Foto 156

Foto 157

Foto 158

Foto 159

Foto 160

Foto 161

Foto 162

Foto 163

Foto 164

Foto 165

Foto 166

Foto 167

Foto 168

Foto 169

Foto 170

Foto 171

Foto 172

Foto 173

Foto 174

Foto 175

Foto 176

Foto 177

Foto 178

Foto 179

Foto 180

Foto 181

Foto 182

Foto 183

Foto 184

Foto 185

Foto 186

Foto 187

Foto 188

Foto 189

Foto 190

Foto 191

Foto 192

Foto 193

Foto 194

Foto 195

Foto 196

Foto 197

Foto 198

Foto 199

Foto 200

Foto 201

Foto 202

Foto 203

Foto 204

Foto 205

Foto 206

Foto 207

Foto 208

Foto 209

Foto 210

Foto 211

Foto 212

Foto 213

Foto 214

Foto 215

Foto 216

Foto 217

Foto 218

Foto 219

Foto 220

Foto 221

Foto 222

Foto 223

Foto 224

Foto 225

Foto 226

Foto 227

Foto 228

Foto 229

Foto 230

Foto 231

Foto 232

Foto 233

Foto 234

Foto 235

Foto 236

Foto 237

Foto 238

Foto 239

Foto 240

Foto 241

Foto 242

Foto 243

Foto 244

Foto 245

Foto 246

Foto 247

Foto 248

Foto 249

Foto 250

Foto 251

Foto 252

Foto 253

Foto 254

Foto 255

Foto 256

Foto 257

Foto 258

Foto 259

Foto 260

Foto 261

Foto 262

Foto 263

Foto 264

Foto 265

Foto 266

Foto 267

Foto 268

Foto 269

Foto 270

Foto 271

Foto 272

Foto 273

Foto 274

Foto 275

Foto 276

Foto 277

Foto 278

Foto 279

Foto 280

Foto 281

Foto 28

(Foto 28, zie pag. 43)

Online zag ik "Modellers World Pigment Rubble" voorbij komen. Een Pools product. Dit product was mij onbekend, maar erg duur was het niet, dus ik bestelde een potje te bestellen. Het potje van 15ml bevat lichtgroen tot beige-achtige pigment, iets grover gemalen dan bijvoorbeeld Ammo producten. De kleur vind ik erg geschikt voor puin. Dit pigment heb ik eerst in wash vorm en later ook droog aangebracht op voornamelijk de horizontale oppervlaktes van de E-75. Het resultaat was een overtuigend uitzijende stoffaag (Foto: 29).

ONDER: Foto 29: Met het iets grovere "Pigment Rubble" werd op het model een stoffaag aangebracht dat erg op flogemalen puin ligt.

ONDER: Foto 30: Met een gladde penseel werd de randen bewerkt waardoor het licht stof dat blank maken randen zijn, waarvan de verf is afgewekt.



(Foto 30) De randen werden geaccentueerd met een potlood stift (Foto 31) Op plaatsen als het motordek werd puin aangebracht, hiervoor werden steentjes van Greenstuff world gebruikt. De steentjes werden met het model door ze ook met hetzelfde Modellers world pigment te vervieren.

(Foto 32) En als laatste werden de uitstapjes verwijnd met verschillende stenen pastakrijt om een roestige textuur aan te brengen.



LINKS: Foto 32: De uitstapjes werden met verschillende steentjes van Greenstuff world gebruikt. De steentjes werden met het model door ze ook met hetzelfde Modellers world pigment te vervieren.

BOVEN: Foto 31: De stansen worden op het achterdek geplaatst en dan wordt met het puin pigment bewerkt.

'de interesse in Paper panzers en daarmee ook de discussie rondom deze tanks enorm'...



'Misschien dat ik ooit nog een leuk vignette of diorama bouw voor dit model. Iets van Berlijn 1946'

CONCLUSIE:

Ik vond het leuk om eens een model te bouwen waar ik wat meer ruimte had dan normaal om er mijn eigen draai aan te geven, zowel binnen de constructie als de camouflage. Toch denk ik dat als de oorlog nog een jaarje langer geduurd had, mijn model wel veel weg zou hebben van de echte E-75. Misschien dat ik ooit nog een

leuk vignette of diorama bouw voor dit model die ik in mijn vitrinekast kan zetten. Iets van Berlijn 1946? In elk geval heb ik veel plezier beleefd aan deze kit van Fiat of War, die ik kan aanraden aan gewone modelbouwers maar ook aan gamers die hun E-75 uit World of Tanks willen nabouwen!



LINKS: Kautz genoot in de E-75 serie tanks van Motorcontact

DE VITRINE FABRIEK

ONZE VITRINES:

- Worden geproduceerd in NL
- Zijn van topkwaliteit
- Worden snel geleverd
- Standaard LED verlichting
- Standaard gehard glas

WWW.DEVITRINEFABRIEK.NL

0412-238888

